

วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา

นางสาวจิราพร ดอกบัว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

Life Styles of Students of Naresuan University, Phayao

Miss Jiraporn Dokbua

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration

School of Management Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา
ชื่อและนามสกุล นางสาวจิราพร ดอกบัว
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์สุทธนา ธรรมเจริญ
2. รองศาสตราจารย์ศิริชัย พงษ์วิชัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิลล่า พงศ์ยีหล้า

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมนึก จันทรประทิน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุทธนา ธรรมเจริญ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศิริชัย พงษ์วิชัย)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิลล่า พงศ์ยีหล้า)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชา
บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิเศษรานนท์)

วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรฯเพา
ผู้วิจัย นางสาวจิราพร คงบัว ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ยุทธนา ธรรมเรือง (2) รองศาสตราจารย์ศรีรัช พงษ์วิชัย
(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิลักษณ์ พงศ์เชื้อหล้า ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรฯเพา (2) เปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรฯเพาจำแนกตามลักษณะทางประชากร (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจหอพัก

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรฯเพา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 8,667 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการค้นคว้าและน่าจะกลุ่มตัวอย่างของทางโบราณคดี ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ได้ขึ้นมาด้วยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและสุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นภูมิด้วยวิธีการกำหนดสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบเชิงซ้อน โดยวิธีทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่สูง

ผลการวิจัยพบว่า (1) วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรฯเพา ด้านกิจกรรม ที่นักศึกษาทำค่อนข้างบ่อยคือ ดูโทรทัศน์ รองลงมาคือ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูวีดีโอ ดีวีดี และฟังวิทยุ ด้านความสนใจ พบว่า นักศึกษาให้ความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัวเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สันทานการ อาหาร และสื่อต่างๆ ด้านความคิดเห็นพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหอพักนักศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ สังคมและการเมือง (2) นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก การร่วมกิจกรรมสมាជิกรหมู่ การเล่นกีฬา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น อาหาร ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง การศึกษา อนาคตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก วันหยุดพักผ่อน การร่วมกิจกรรมสมាជิกรหมุน ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมการเมือง ธุรกิจ การศึกษา อนาคต วัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่ำเดื่อน แตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมสมាជิกรหมุน การจ่ายตลาด ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมการเมือง ธุรกิจ การศึกษา ผลิตภัณฑ์ อนาคต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจหอพักพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า หอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง

Thesis title: Life Styles of Students of Naresuan University, Phayao

Researcher: Miss Jiraporn Dokbua; **Degree:** Master of Business Administration;

Thesis advisors: (1) Yutthana Thamcharoen, Associated Professor; (2) Sirichai Pongwichai, Associate Professor;

(3) Dr. Adilla Pongyeela, Assistant Professor **Academic year:** 2009

Abstract

This study aimed to: (1) study life styles of students of Naresuan University Phayao; (2) compare life styles of students of Naresuan University Phayao classified by demographic characteristics; (3) study the opinion of student about dormitory business.

This research was a survey study. Population was 8,667 students of Naresuan University Phayao in regular program of bachelor degree who studied in 1-4 class year and in the academic year of 2008. Samples were 382 students obtained by the formula of Taro Yamane at the confidential level of 0.95 with sampling size of 382 students. All of them were selected with stratified sampling method by defined portion of population in each stratum. Data were analyzed with statistical methods of frequency, percentage, standard deviation, mean, t-test, One-way ANOVA and Least Significance Difference Multiple Comparison.

The research revealed that: (1) lifestyle of students of Naresuan University Phayao in aspect of activities was found that the most frequent activity they did was watching TV and followed by surfing Internet, watching VCD/DVD and listening radio; in aspect of interest was found that the most interest was in family matters and followed by recreation, foods and media; in aspect of opinions was found that the most opinion was on dormitories and followed by political problems; (2) students with different genders had their differences of lifestyle in aspect of activities on hobby, activity participation as club member, sports; in aspect of interest in fashions, food, their opinions on political problems, education and future with statistical significance at .05 level. Students with different class years had their differences of lifestyle in aspect of activities on hobby, holidays, activity participation club member; aspect of interest in fashions, their opinions on political problems, business, education, future and culture with statistical significance at .05 level. Students with different monthly incomes (earnings) had their differences of lifestyle in aspect of activities on activity participation in club member, shopping; in aspect of interests in foods, their opinions on political problems, business, education, products and future with statistical significance at .05 level; (3) the opinion of student was found that dormitories should have cleanliness, safety and inexpensive price.

Keywords: lifestyle, Students, Naresuan University Phayao

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องด้วยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ยมจาก รองศาสตราจารย์ยุทธนา ธรรมเจริญ รองศาสตราจารย์ศิริชัย พงษ์วิชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิลดา พงศ์ย์หล้า ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อคิดเห็นในการวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ มาด้วยดี จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยความเรียบร้อยทุกประการ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการ ได้กรุณาตรวจสอบ ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงครึ่งปีอวิจัย ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นและแนวทางในการวิจัย

ขอบคุณคณาจารย์เจ้าหน้าที่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พระยา ที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ และขอขอบพระคุณ คุณพ่อเล็ก คุณแม่อัมพร นายจิระพันธุ์ ดอกบัว ตลอดถึง อาจารย์ชนะพงษ์พันธ์ สีสังข์ ที่เคยเป็น กำลังใจให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแก่ผู้ที่สนับสนุน ใจศึกษา และ ขอยกคุณงามความดีนี้ บุพเพศรี พะนุชัย บุพเพศรี มารดา ตลอดถึง ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ได้ อบรมสั่งสอนให้ความรู้ให้การสนับสนุน จนทำให้ผู้วิจัยมีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนจนถึงปัจจุบัน

จิราพร ดอกบัว

ตุลาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๓
กรอบแนวคิดการวิจัย	๓
สมมุติฐานการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๗
วิชีชีวิต	๗
วิชีชีวนักศึกษา	๘
รูปแบบการดำเนินชีวิต	๑๖
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๘
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๖
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๙
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปการวิจัย อกินปราายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปการวิจัย	86
การอกินปราายผล	90
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	104
แบบสอบถาม	105
ประวัติผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงลักษณะแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค	20
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ	41
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี	42
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับรายได้	42
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก	43
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับวันหยุดพักผ่อน	44
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม และสมนา祺ชุมชน	45
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการซ่อมต่อ	46
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเด่นกีฬา	46
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว	47
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสันทานาการ	48
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น	49
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร	50
ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ	51
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ	53
ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา	54
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ	55
ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต	56
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม	57
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยสูงสุดของวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ในแต่ละองค์ประกอบ	58
ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ด้านกิจกรรม	59
ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ด้านความสนใจ	60
ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ด้านความคิดเห็น	61
ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ	62
ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านกิจกรรม	63
ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก ของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	64
ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับวันหยุดพักผ่อน ของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมและสมាជิญธรรมของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	66
ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษาชาวไทยลัทธนเรศวร พะ夷า จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านความสนใจ	67
ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่นของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	68
ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษาชาวไทยลัทธนเรศวร พะ夷า จำแนกตามระดับชั้นปี ด้านความคิดเห็น	69
ตารางที่ 4.32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมืองของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	70
ตารางที่ 4.33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	71
ตารางที่ 4.34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	72
ตารางที่ 4.35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	73
ตารางที่ 4.36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน	74
ตารางที่ 4.37 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษาชาวไทยลัทธนเรศวร พะ夷า ด้านกิจกรรม จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	75
ตารางที่ 4.38 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมและสมាជิญธรรมของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	76
ตารางที่ 4.39 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาดของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	77
ตารางที่ 4.40 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษาชาวไทยลัทธนเรศวร พะ夷า ด้านความสนใจ จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่งของวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	79
ตารางที่ 4.42 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็น จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน.....	80
ตารางที่ 4.43 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่งของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมืองของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	81
ตารางที่ 4.44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่งของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	82
ตารางที่ 4.45 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่งของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	83
ตารางที่ 4.46 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่งของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	84
ตารางที่ 4.47 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่งของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา.....	4
ภาพที่ 2.1 อิทธิพลของแบบของการใช้ชีวิตต่อการตัดสินใจ	22
ภาพที่ 2.2 การแบ่งส่วนตลาดตามแบบ VALS 2	26

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อปี พ.ศ. 2539 มหาวิทยาลัยเรศวรได้ตระหนักรึงความสำคัญของการกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา จึงได้จัดทำโครงการกระจายโอกาสทางการศึกษาสู่จังหวัดพะเยา โดยใช้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา” ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “มหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา” เมื่อวันที่ 26 ก.ย. 2550 ตั้งอยู่ที่ ต. แม่กำ อ. เมือง จ. พะเยา เนื่องจากมหาวิทยาลัยตั้งอยู่นอกเขตตัวเมืองนักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดพะเยาและจากจังหวัดอื่น ๆ จึงจำเป็นที่นักศึกษาต้องพากอาศัยในหอพัก จากการที่นักศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยจากที่บ้านมาอาศัยในหอพักมีผลทำให้วิธีชีวิตของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไป นักศึกษาแต่ละคนต่างก็มารากwort ชนชั้นทางสังคมที่แตกต่างกันย่อมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

บุพนา ธรรมเจริญ. (2550 : 196-197) ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบ หรือวิธีการดำเนินชีวิตที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ ซึ่งประกอบไปด้วยค่านิยม การแสดงออก การใช้วัสดุสิ่งของ นอกจากนี้ บุพนา ธรรมเจริญ ได้กล่าวถึง ชนชั้นทางสังคมว่า ชนชั้นทางสังคมเป็นการแบ่งชั้นในสังคมที่มีความเป็นหนึ่งเดียวและมีความคงทนถาวร โดยจะมีการป้องรับตามลำดับชั้นและสามารถมีค่านิยม ความสนใจ และพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน ชั้นทางสังคมนี้ได้สะท้อนถึงรายได้เพียงอย่างเดียวแต่ยังมีตัวบ่งชี้อื่น ๆ อีก เช่น อารีพ การศึกษา ชาติกำเนิดและสถานที่อยู่อาศัย ซึ่งรูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคลนั่น ๆ ก็อธิบายได้โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตในโลกที่แสดงออกมาในรูปแบบของกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของบุคคลนั่น ๆ โดยรูปแบบการดำเนินชีวิตจะแสดงออกถึง “ตัวบุคคลนั่น” ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของเขารือเชือทึ่งหมวด บุพนา ธรรมเจริญ. (2550 : 208)

การที่นักศึกษาต้องพากอาศัยในหอพักทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านภายนอกของครอบครัวซึ่ง อยู่ในรั้ว แยกนิยม. (2550 : 142-143) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปอาศัยร่วมกันเป็นกลุ่ม ร่วมกันออกค่าใช้จ่ายมีนักเป็นนักศึกษาที่เข้าหอพักร่วมกันและได้กล่าวต่อไปว่า นักการตลาดต้องศึกษาถึงความต้องการและนิสัยการซื้อของชนกลุ่มนี้ เพราะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหันเหลี่ยมสู่ผลิตสินค้าและบริการมุ่งตอบสนองความต้องการของ

กลุ่มคนที่แยกออกจากครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นและพวกรักที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นในประเทศไทย

จากสภาพการตลาดในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น แต่ละธุรกิจต่างก็นำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค ก็เป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ เพราะถ้าธุรกิจสามารถเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคว่า ผู้บริโภคกลุ่มใดเป็นกลุ่มเป้าหมายและผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายนั้นมีกิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็นในเรื่องใด ก็จะทำให้ธุรกิจสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง และสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันต่อไปได้

ปีเตอร์ ดรักเกอร์. (Drucked, quoted in Kotler, 2003 : 9 อ้างถึงใน พิบูล ทิปปala. 2549 : 4) ประมาณการว่าทางด้านทฤษฎีการจัดการขึ้นแนวหน้า ได้กล่าวไว้ว่า “คนมักจะคิดกันว่า ความต้องการของลูกค้าเพื่อการขายมีอยู่แล้วเสมอ แต่จุดมุ่งหมายของการตลาดคือ จะต้องรู้และจะต้องเข้าใจลูกค้าเป็นอย่างดี จนกระทั่งรู้ว่าจะผลิตภัณฑ์และบริการใดเหมาะสมสอดคล้องกับเขา และสามารถขายด้วยตัวมันเองได้ กล่าวในอุดมคติแล้ว การดำเนินงานการตลาดควรจะทำให้เกิดผลทำให้ลูกค้าเกิดความพร้อมที่จะซื้อ สิ่งที่ควรจะกระทำการหลังจากนั้นคือ การผลิตสินค้าและบริการที่เข้าต้องการนั้นวางแผนออกแบบอย่างพร้อมที่จะขาย”

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า สภาพการตลาดในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น ธุรกิจต่างก็นำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งนักการตลาดต่างมุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมผู้บริโภค เพราะผ่านการตลาดทราบและเข้าใจถึงพฤติกรรมผู้บริโภคก็จะส่งผลให้ธุรกิจสามารถผลิตสินค้าและบริการได้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค นอกจากนี้ยังสามารถทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน นักการตลาดบางกลุ่มได้ให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการและนิสัยการซื้อสินค้าของกลุ่มนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มคนที่แยกออกจากครอบครัวมาเช่าหอพักและนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นในประเทศไทย

ประกอบกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเรียนพระยา ส่วนใหญ่พากออาศัยในหอพักทำให้มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างจากการอยู่ที่บ้าน อีกทั้งนักศึกษาที่มาจากวัฒนธรรม ชนชั้นทางสังคมที่แตกต่างกันย่อมมีวิถีชีวิตที่เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าแต่ละคนต้องมาพากออาศัยในหอพักร่วมกันก็อาจจะมีรูปแบบการดำเนินชีวิต มีความสนใจ กิจกรรม และความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปได้ยากที่ธุรกิจจะนำเสนอผลิตภัณฑ์เพียงรูปแบบเดียวหรือหลายรูปแบบเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภคทุกคน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรทำการศึกษาวิถีชีวิต

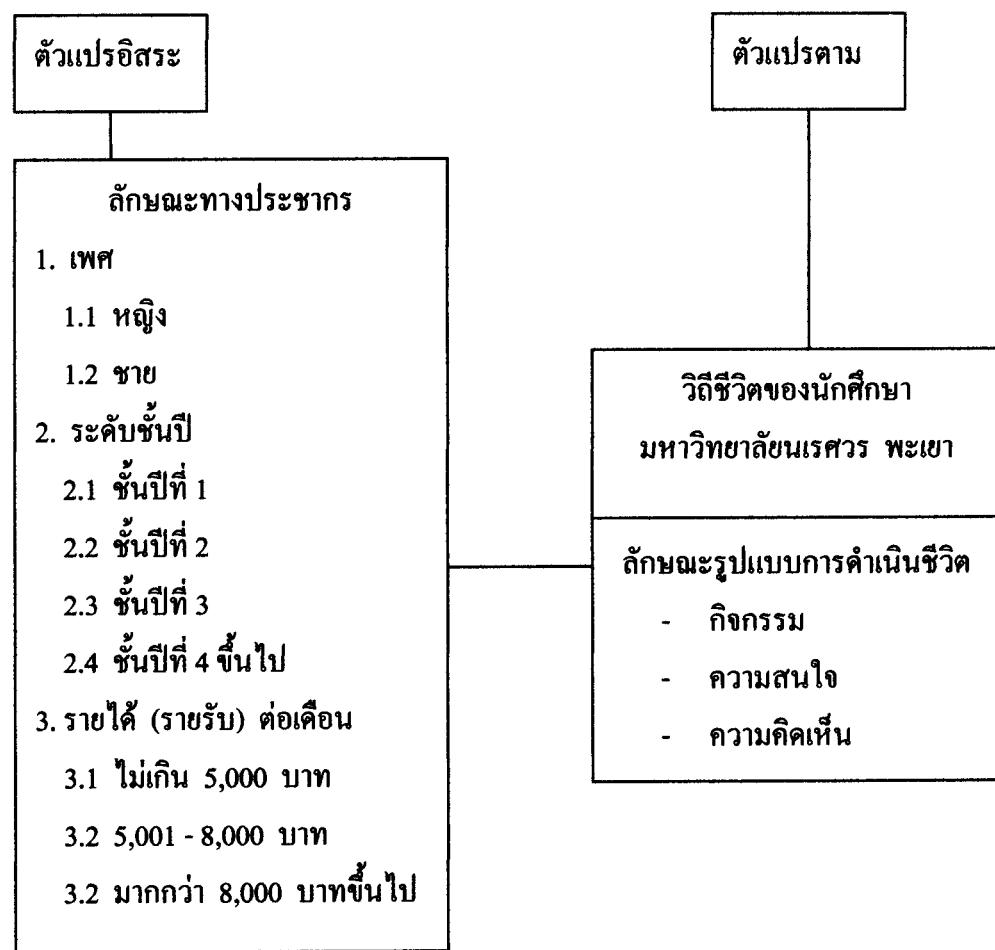
ของนักศึกษาทางวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ว่า นักศึกษาแต่ละบุคคลมีวิถีชีวิตอย่างไร จากผลการวิจัย ในครั้งนี้สามารถเป็นข้อมูลซึ่งจะทำให้ธุรกิจแบ่งความต้องการของผู้บริโภคออกเป็นกลุ่ม เพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษาทางวิทยาลัยนเรศวร พะเยา
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษาทางวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามลักษณะทางประชาร
- 2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจหอพัก

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษาทางวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ผู้วิจัยได้ขึ้นแนวคิดของ Plummer (อ้างถึงใน ครา ทีปะปาล. 2546 : 171) ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงออกในรูปกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions) แสดงให้เห็นภาพที่ 1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรฯ พะเยา

4. สมมุติฐานการวิจัย

- 4.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา เพศหญิงและเพศชาย มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน
- 4.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน
- 4.3 นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนแตกต่างกันมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

- 5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเนื้อหาวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ใน 3 องค์ประกอบ คือ กิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions)
- 5.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 ปีนี้ไป ปีการศึกษา 2551 จำนวน 8,667 คน
- 5.3 ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยทำการศึกษาในปี พ.ศ. 2552

6. นิยามคัพท์เฉพาะ

- 6.1 วิถีชีวิต หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions) กิจกรรม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา ได้แก่ งานอดิเรก วันหยุดพักผ่อน การจ่ายตลาด การเล่นกีฬา การร่วมกิจกรรมและสมาชิกชุมชน ความสนใจ หมายถึง ความสนใจของนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ครอบครัว สันทานการ แฟชั่น อาหาร สื่อต่าง ๆ ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้แก่ ปัญหาสังคมและการเมือง ธุรกิจ การศึกษา ผลิตภัณฑ์ อนาคต วัฒนธรรม
- 6.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 ปีนี้ไป ปีการศึกษา 2551

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 เป็นข้อมูลให้นักการตลาดสามารถนำไปใช้ในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด ได้อย่างเหมาะสมกับตลาดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นก่อตุ้นนักศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด
- 7.2 เป็นข้อมูลให้ธุรกิจนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดกลุ่มเป้าหมาย
- 7.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาถึงวิถีชีวิตของกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้ ฯ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกรียง พะเยา” ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรม เอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. วิถีชีวิต
2. วิถีชีวิตนักศึกษา
3. รูปแบบการดำเนินชีวิต
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิถีชีวิต

ความหมายของวิถีชีวิต

รัตน บัวสุคนธ์ และสมบัติ ท้ายเรื่องคำ. (อ้างถึงใน อ้อมใจ ลาบ้านเพิ่ม. 2550 : 9) ได้ให้ความหมายว่า วิถีชีวิต หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยภูมิหลัง เกี่ยวกับครอบครัว ภูมิหลังของนิสิต ชีวิตความเป็นอยู่ ที่พักอาศัย การเดินทาง การคนเพื่อน การใช้เวลาว่าง การศึกษาหาความรู้ การใช้จ่าย ค่านิยม ความคาดหวัง และความภาคภูมิใจต่อมหาวิทยาลัยและเป้าหมายในชีวิตของนิสิต

อมรรัตน์ เพพกำปนาจ. (2548) ได้กล่าวว่า แนวทางการแสดงถึงวิถีชีวิตนั้นอาจจะมาจากการสอนหรือคณบุคคลทำเป็นตัวแบบ แล้วต่อมากล่าวให้ผู้ที่ปฏิบัติสืบต่อ กันมา และได้กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ตั้งแต่วิธีกิน วิธีอยู่ วิธีแต่งกาย วิธีทำงาน วิธีพักผ่อน วิธีแสดงอารมณ์ วิธีสื่อความ วิธีจราจรและขนส่ง วิธีการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะตลอดจนวิธีแสดงความสุขทางใจ

WHO. (อ้างถึงใน นพมาศ ถนนสิน. 2548 : 8) ให้ความหมายของวิถีชีวิตว่า หมายถึง แบบแผนการแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ และความสามารถในการแสดงพฤติกรรมนั้น

งานด้า วนิษทานนท์. (อ้างถึงใน วิชญารัตน์ ศรีแก่นจันทร์. 2547 : 13) ได้อธิบายถึง วิถีชีวิตไว้ว่า วิถีชีวิต หมายถึง การที่บุคคลเลือกดำเนินชีวิตประจำวันตามความเชื่อ ทัศนคติ

ค่านิยม หรือแบบแผนพฤติกรรม อันเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า วิถีชีวิต หมายถึง แบบแผนพฤติกรรม การดำเนินชีวิตของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ การคนเพื่อน การใช้เวลาว่าง การอยู่ร่วมกัน ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม กลุ่มทางสังคมของแต่ละบุคคล

องค์ประกอบของวิถีชีวิต

อ้อมใจ ลาบ้านเพิ่ม. (2550 : 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของวิถีชีวิตประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เป็นวัตถุ หมายถึง เครื่องใช้ที่ใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งที่ได้จากธรรมชาติ การสืบทอดมาแต่古ก่อน ๆ และ/หรือประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ซึ่งจะเกิดขึ้นมาได้บนพื้นที่ดัง อาศัยความรู้ ความสามารถและฝีมือความชำนาญในการประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของ พฤติกรรมของมนุษย์ต่อวัตถุหรือเป็นวิธีการปฏิบัติต่อวัตถุนั้นเอง

2. ส่วนที่ไม่ใช่วัตถุ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่เป็นระบบความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยมทางสังคม ซึ่งอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์หรือเป็นระบบคุณค่า คุณธรรมและศาสนาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของ คนในสังคม ตลอดจนส่วนที่เป็นผลของการความรู้ ลักษณะนิสัย แนวคิดและสติปัญญา

2.2 ส่วนที่เป็นเทคนิควิธีการ วิธีในการดำเนินชีวิต/แบบแผนพฤติกรรมซึ่ง หมายถึง วิธีกิน วิธีอยู่ วิธีแต่งกาย วิธีพักผ่อน วิธีแสดงอารมณ์ วิธีสื่อสาร วิธีอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ตลอดจนวิธีแสดงให้ความสุขทางใจ รวมความว่าเป็นวิธีปฏิบัติของมนุษย์ต่อร่างกาย และจิตใจของตนเองต่อมนุษย์ด้วยกันและต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

2. วิถีชีวิตนักศึกษา

ศรีเรือน แก้วกั้งวาน. (2550) ได้กล่าวว่า การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ โดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ตัดสิน คือ ช่วงอายุประมาณ 12-15 ปี เป็นช่วงวัยแรกรุ่น ซึ่งยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็กอยู่มาก ช่วงอายุประมาณ 16-17 ปี เป็นช่วงระยะเวลาวัยรุ่นตอนกลาง จะมีพฤติกรรมกำกังระหว่างความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่ ช่วงอายุประมาณ 18-25 ปี เป็นระยะเวลาวัยรุ่นตอนปลายกระบวนการพัฒนาการพฤติกรรมค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่

จากการแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นตามคำกล่าวของ ศรีเรือน แก้วกังวาน แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่น ซึ่งตามความคิดเห็นของ Aaro Wold, Kannas and Rimpela, 1986 (อ้างถึงใน มาฆะ จิตตะสังกะ และคณะ. 2546) ได้กล่าวไว้ว่า วิถีชีวิตวัยรุ่น หมายถึง “แบบแผน พฤติกรรมลักษณะอุปนิสัย เจตคติ และค่านิยมที่มีความคงที่เป็นแบบแผนการดำเนินชีวิตของ กลุ่มคน” นอกจากนี้ Bronfenbrenner, 1979 (อ้างถึงใน มาฆะ จิตตะสังกะ และคณะ. 2546) ได้เสนอว่า การศึกษาวิถีชีวิตของวัยรุ่นจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของบุคคลในกระบวนการขัดเกลา ทางสังคมที่จะต้องพิจารณาถึงบทบาทตามแนวคิดด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยาในฐานะเป็นกลไก เชื่อมโยงบุคคลกับโครงสร้างทางสังคม เพราะโครงสร้างทางสังคมจะหล่อหลอมบทบาทของวัยรุ่น ตามความมุ่งหวังที่วัยรุ่นประสงค์จะเรียนรู้ เช่น ความคาดหวังในการแสดงบทบาทที่แตกต่างกัน จะขึ้นอยู่กับอายุและความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของหญิงและชาย ความคาดหวังในการแสดง บทบาทที่จะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิง ตามช่วงอายุที่แตกต่างกัน

Rosons Stock, Strecher and Back, 1998 (อ้างถึงใน มาฆะ จิตตะสังกะ และคณะ. 2546) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมของกลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูงจะ แสดงรูปแบบพฤติกรรม และแบบแผนการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากวัยรุ่นที่มีสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมต่างๆ โดยรวมถึงลักษณะอุปนิสัยและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ซึ่งพัฒนาการของ วิถีชีวิตวัยรุ่นสามารถศึกษาได้จากค่านิยม การดำเนินชีวิต ด้านสังคม การศึกษา ด้านอาชีพ การ พักผ่อนหย่อนใจ และการใช้เวลาว่าง

จากคำกล่าวข้างต้นที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตวัยรุ่น โดยแบ่งเป็นวัยแรกรุ่น วัยรุ่นตอนกลาง วัยรุ่นตอนปลาย ในแต่ละวัยก็จะมีการแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปตามช่วงอายุ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษาซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของวัยรุ่นตอนปลาย ใน การศึกษาถึง วิถีชีวิตของนักศึกษามีผู้วิจัยหลายท่าน ได้แก่ คำนิยม กีบกับวิถีชีวิตของนักศึกษา ดังนี้

นัทรี ชูทรัพย์. (2543 : 7) ได้ให้คำนิยมไว้ว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษา หมายถึง การใช้ชีวิตที่นักศึกษามหาวิทยาลัยรู้สึก คิดเห็น พ้อใจ และประพฤติปฏิบัติอย่าง สมำเสมอจนเป็นนิสัย

อุมาพร น้ำคณาคุปต์, อรุณลักษณ์ ทุมนาภรณ์ และพัทธนันท์ วงศ์วิชญ์บุตร. (2544 : 3) กล่าวว่า รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา หมายถึง แบบชีวิตของนักศึกษา (Life style) ที่ นักศึกษารู้สึก คิดเห็น พ้อใจ และประพฤติหรือพยาຍາมประพฤติจนเป็นนิสัย

กรัณย์ ปัญโญ. (2541 : 5) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตของนักศึกษา หมายถึง การ แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาที่เกิดจากการฝึกฝนจนเป็นนิสัย และกระทำเป็นกิจวัตร ประจำวัน ซึ่งสะท้อนทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งมีผลต่อสุขภาพทั้งทางบวกและทางลบ

ขั้นตอน พรหมลิ. (2550 : 5) กล่าวว่า วิธีชีวิตของนักศึกษา หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมที่กระทำเป็นกิจวัตร

พรพรรณ สารขันธ์. (2549 : 6) ได้กล่าวว่า การใช้ชีวิตของนิสิต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนิสิตในระหว่างการศึกษาในมหาวิทยาลัยอันส่งผลหรือขัดขวางให้นิสิตมีความพร้อมในการเรียน และพัฒนาตนเองให้สำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทั้งด้านวิชาชีพชั้นสูง สติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย

อ่อนใจ ลาบ้านเพิ่ม. (2550 : 6) ได้ให้ข้อมูลว่า วิธีชีวิตภายในมหาวิทยาลัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนิสิตในระหว่างที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย และการดำเนินชีวิต การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของนิสิต

จากคำนิยามข้างต้น สรุปได้ว่า วิธีชีวิตของนักศึกษา หมายถึง การดำเนินชีวิต พฤติกรรมที่นักศึกษาประพฤติปฏิบัติเป็นกิจวัตร ซึ่งแสดงออกมาจากการรู้สึก ความคิดเห็น และความพอใจ

การแบ่งกลุ่มนักศึกษา

นพรี ชูทรัพย์. (2543 : 7 – 8) ได้ศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มกิจกรรม รูปแบบของนักศึกษาที่ให้ความสนใจและชอบใช้ชีวิตอยู่กับกิจกรรมในทางบันเทิง สนุกสนาน เน้นในเรื่องความรู้สึก อารมณ์ ความพอใจของตนและของเพื่อนเป็นหลัก เช่น กิจกรรมเชียร์ การกีฬา งานพิธีการต่าง ๆ และงานรับน้องใหม่ เป็นต้น

2. กลุ่มก้าวหน้า รูปแบบของนักศึกษาที่ให้ความสนใจชอบใช้ชีวิตร่วมทั้งมีพัฒนาต่อไป ที่คิดต่อ กิจกรรมที่สัมพันธ์กับปัญหาความยุติธรรม ความได้เปรียบเสียเปรียบ และความถูกต้อง เหมาะสมของระบบเศรษฐกิจ การเมืองของประเทศไทย และสนับสนุนการเรียกร้องสิทธิ์และความถูกต้องในสังคม

3. กลุ่มเก็บตัว รูปแบบของนักศึกษาที่มีลักษณะสันโถม ชอบอยู่คนเดียว เก็บตัว ไม่อยากเข้าสมาคมหรือสังสรรค์กับเพื่อนฝูง แก่ปัญหาและทำงานด้วยตัวคนเดียวเป็นหลัก

4. กลุ่มสมาคม รูปแบบของนักศึกษาที่ให้ความสัมพันธ์กับเพื่อน การสมาคม การสังสรรค์สนุกสนานมากกว่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ ใช้เวลาว่างด้วยการนัดเพื่อนไปสนุกสนานเย่า ตามสถานที่ต่าง ๆ

5. กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ รูปแบบของนักศึกษาที่ให้ความสำคัญกับสังคมและเห็นปัญหาของผู้อื่นเปรียบในสังคม และพร้อมที่จะสละเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมที่จะช่วยเหลือคนเหล่านั้นในลักษณะการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์

6. กลุ่มวิชาการ รูปแบบของนักศึกษาที่ให้ความสำคัญกับความรู้สึกในเนื้อหาวิชาการ และความพร้อมที่จะทำงานที่อาจารย์แนะนำ ชอบเข้าห้องสมุด เข้าสอบด้วยความพร้อมเพื่ออนาคตทางการศึกษาที่สูงชั้น

7. กลุ่มวิชาชีพ รูปแบบของนักศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อที่จะจบออกไปประกอบอาชีพ เป็นหลัก จึงสนใจเรียนเพื่อให้สอบได้และสนใจเฉพาะวิชาที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ อุนาพร น้ำคณาคุปต์, อรุณลักษณ์ ทุนมารรณ์ และพัทธนันท์ วงศ์วิชัยตม. (2544 : 3 - 4) ได้แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มกิจกรรม ให้ความสนใจและชอบใช้ชีวิตอยู่กับกิจกรรมในทางบันเทิง สันักงานที่เน้นในเรื่องความรู้สึก อารมณ์และความพ้อใจของตนและของเพื่อนเป็นหลัก เช่น ประชุมเชียร์ เล่นกีฬา และงานน้องใหม่ เป็นต้น

2. กลุ่มก้าวหน้า ให้ความสนใจและชอบใช้ชีวิต รวมทั้งมีทักษะคติที่คิดต่อกิจกรรมที่สัมพันธ์กับปัญหาความยุติธรรม ความได้เปรียบเสียเปรียบและความถูกต้องเหมาะสมของระบบเศรษฐกิจ การเมืองของประเทศไทย และสนับสนุนการเรียกร้องสิทธิ์และความถูกต้องในสังคม

3. กลุ่มเก็บตัว มีลักษณะสันโ移到บอยคุณเดียว เก็บตัว ไม่ออกเข้าสมาคมหรือสังสรรค์กับเพื่อนฝูง แก้ปัญหาและทำงานด้วยตัวคนเดียวเป็นหลัก

4. กลุ่มสมาคม ให้ความสัมพันธ์กับเพื่อน การสมาคม การสังสรรค์สานักงานมากกว่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ เวลาว่างของคนกลุ่มนี้ คือ การนัดเพื่อนไปสนับสนุนและตามบ้านหรือร้านพิเศษของตน

5. กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ ให้ความสำคัญกับสังคมเห็นปัญหาของผู้เสียเปรียบในสังคมและพร้อมที่จะเสียสละเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยเหลือคนเหล่านั้น ในลักษณะของการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การไปสอนหนังสือในสัมม การบริจาคโลหิต ค่ายอาสาสมัคร เป็นต้น

6. กลุ่มวิชาการ ให้ความสำคัญกับวิชาการและความรู้สึกในเนื้อหา พร้อมที่จะศึกษาตามที่อาจารย์บอกและอาจารย์เพิ่มเติม ห้องสมุดเป็นแหล่งสำราญของคนกลุ่มนี้ เข้าสอบด้วยความพร้อมและพ้อใจที่จะให้ผลการสอบออกมาดีเพื่ออนาคตทางการศึกษาที่สูงชั้นไป

7. กลุ่มวิชาชีพ มีเป้าหมายเพื่อจบออกไปประกอบอาชีพเป็นหลัก จึงสนใจเรียนเพื่อสอบได้เป็นหลักและสนใจพิเศษเฉพาะวิชาที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพ ถ้าเป็นไปได้จะพยายามจบให้เร็วที่สุดก่อน 4 ปีได้ยังดี

จากการที่มีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษาโดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างก็มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไป นักการตลาดสามารถศึกษาถึงความสัมพันธ์

ระหว่างวิถีชีวิตของนักศึกษา กับผลิตภัณฑ์ได้จากกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของนักศึกษา

กิจกรรม

กิจกรรมเป็นการแสดงถึงพฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาที่ปฏิบัติจริงเป็นกิจวัตร เช่น งานอดิเรก การเล่นกีฬา การใช้เวลาว่าง การซื้อสินค้า กิจกรรมที่ทำให้วันหยุดพักผ่อน และกิจกรรมการเข้าร่วมชมรม เป็นต้น สำหรับวิถีชีวิตของนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่นักศึกษาปฏิบัตินั้นมีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสรุปผลการวิจัยไว้หลายท่าน อาทิเช่น

อ้อมใจ ล้าน้านเพิ่ม. (2550 : 94) ได้ศึกษาวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาที่มีเวลาว่างจากการเรียนจะทำกิจกรรมหลายอย่างตามอัธยาศัย เช่น พิงเพลงจากวิทยุและคุยโทรศัพท์ ออกแบบกายตอนเย็น เดินแอร์โรบิก เล่นฟุตบอล เข้าห้องสมุด อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ หนังสือการ์ตูน วารสารต่าง ๆ เด่นอนเตอร์เน็ต เดินเที่ยวห้างสรรพสินค้าและตลาดนัดที่อยู่ใกล้ที่พัก เป็นต้น นอกจากการทำกิจกรรมในเวลาว่างแล้วนักศึกษายังเข้าร่วมกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬา กิจกรรมการไหว้ครู กิจกรรมการรับน้องใหม่ และกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนั้น ชัยวัฒน์ พรมผล (2550 : 31) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า การใช้เวลาว่างของนักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติกิจกรรมที่สร้างสรรค์ การเล่นกีฬาหรือออกแบบกาย และการสืบสานข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต ส่วนการเข้าห้องสมุดมีการปฏิบัติในระดับน้อย กิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ คือการเดินห้างสรรพสินค้า อ่านหนังสือการ์ตูนและคุยโทรศัพท์ ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง การเข้าร้านเสริมสวยและการท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวกลางคืน ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

กรรณ์ ปัญโญ. (2541 : 70 – 71) ได้อภิปรายผลการวิจัยไว้ว่า นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนมากจะพักผ่อนด้วยการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ร่วมกิจกรรมชุมชนต่าง ๆ ได้แก่ ชมรมอาสาพัฒนาชนบท ชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชมรมวาระศิลป์ ชมรมคนตระยากล ชมรมกีฬา รวมกลุ่มพูดคุยกันเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติหรือติดตามข่าวสาร ออกแบบอาสาพัฒนา เล่นกีฬาหรือออกแบบกายในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ว่ายน้ำ แบดมินตัน เทนนิส เทนนิส นอกจากนั้นนักศึกษานิยมที่จะออกไปเที่ยวชมธรรมชาติในสถานที่ต่าง ๆ ช่วงที่มีวันหยุดติดต่อกันหลาย ๆ วัน

เพลินพิพิธ โภเมศโถกภา และชัชพงศ์ ตั้งมณี. (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานครใช้เวลา กับการกิจด้านการเรียน เวลาส่วนที่เหลือใช้ในการทำ การบ้านและทบทวนบทเรียน วันหยุดนักศึกษามักใช้เวลา กับการพักผ่อนหย่อนใจทั้งในที่พักและ

นอกร้านที่พัก กิจกรรมยามว่าง คือ การดูโทรทัศน์ วิดีโอและภาพยนตร์ รองลงไปคือ การนอนเล่นหรือนอนหลับ การซื้อของตามห้างหรือศูนย์การค้า สถานศึกษาที่นักศึกษาเดินทางไปเรียน ที่สุราษฎร์ธานี (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า กิจกรรมที่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปฏิบัติส่วนใหญ่ ได้แก่ อ่านหนังสือ ดูภาพยนตร์ พิงค์แคร์ ดูโทรทัศน์ พิงวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ เล่นกีฬา งานอดิเรกการประดิษฐ์การคิดค้นทางวิทยาศาสตร์ ท่องเที่ยว และอื่นๆ

จากข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความคล้ายคลึงกัน เช่น ดูโทรทัศน์ พิงเพลง ดูวิดีโอ ภาพยนตร์ อ่านหนังสือ เล่นกีฬา เล่นอินเตอร์เน็ต ท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนั้นนักศึกษาได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย และเป็นสมาชิกชุมชนต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น

ความสนใจ

การศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้บุริโภคในด้านความสนใจจะมุ่งเน้นทางด้านความชอบ และการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของผู้บุริโภค ในส่วนของการศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และการประสบความสำเร็จในชีวิตนำเสนอซึ่งอนาคตที่ดี ทั้งนี้มีผู้วิจัยได้ศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษาและได้สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจไว้หลายท่าน อาทิ เช่น

ระพีพรรณ ศิริวัฒน์ภัทรา และธุติรัตน์ ดาวยสุจริตกุล. (2545 : 320) พบว่า นักศึกษาชายของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือปริเจนบุรี มีความสนใจต่อการสร้างฐานะ และมักเลือกเรียนวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากกว่า และต้องการความก้าวหน้าในอนาคต สถานศึกษาที่นักศึกษาสนใจมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2543 : 98) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีความสนใจในลักษณะกลุ่มวิชาชีพ นักศึกษาต้องการศึกษาเพื่อให้มีอาชีพนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือครอบครัว นอกจากนี้ บุทาง วงศ์ทิพย์ (2544 : 54) พบว่า นักศึกษาที่อยู่หอพักของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต มีการปฏิบัติกิจกรรมด้านวิชาการมาก ที่สุด ทั้งนี้เพื่อรับนักศึกษาเห็นความสำคัญทางการศึกษา และให้ความสำคัญกับการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและทักษะทางวิชาชีพเพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาได้

นอกจากความสนใจและการให้ความสำคัญในเรื่องการเรียน การประกอบอาชีพ และความสำเร็จแล้ว นักศึกษาซึ่งให้ความสนใจด้านการบริโภคอาหารและสื่อต่าง ๆ อีกด้วย

ในด้านการบริโภคอาหาร นพมาศ ตนอมสิน. (2548 : 139) พบว่า นักศึกษาญี่ปุ่นที่พักอาศัยในหอพักมหาวิทยาลัยเก็นตรคาสต์ มักจะเลือกทานอาหารตามความต้องการและความชอบของตนเป็นหลัก และมักชอบเสาะแสวงหาอาหารรับประทานพร้อมทั้งขอบจัดงานเลี้ยง สังสรรค์หากมีโอกาส

กรัณย์ ปัญญา. (2541 : 76) พบว่า การดำเนินชีวิตของนักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในด้านการรับประทานอาหารนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคที่คิด เค้าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การไม่รับประทานอาหารประเภทของหมักดอง การไม่รับประทานอาหารที่มีสารกันบูด การไม่รับประทานอาหารฟ้าสท์ฟูด การไม่รับประทานอาหารที่มีคลอรีโนลสูง ตามลำดับ และในบางช่วงเวลาเดือนนักศึกษานิยมซื้ออาหารสำเร็จรูปเก็บไว้ประจำที่ห้องพัก เพราะสะดวกในการจัดเตรียม เมื่อมีเวลาว่างมักจะรับประทานอาหารฟ้าสท์ฟูดตามห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ นอกจากนี้ เกียรติศักดิ์ วรรณศรี (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียน นักศึกษาที่ใช้บริการในร้านกาแฟบนถนนนิมนานเหมินท์ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี มักจะใช้บริการร้านกาแฟเพื่อนคพบกันเพื่อน ชอบดื่มกาแฟ ร้านที่สนใจใช้บริการเป็นสไตล์วัยรุ่นและโมเดิร์น

ด้านสื่อต่าง ๆ เป็นอีกด้านหนึ่งที่นักศึกษาให้ความสำคัญและสนใจ เช่น อินเตอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้จากกิจกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติในวันหยุด และในเวลาว่าง ได้แก่ อ่านหนังสือพิมพ์ ดูภาพยนตร์ ฟังดนตรี ดูโทรทัศน์ ดูยูทูบฯ ลักษณะเด่นของอินเตอร์เน็ต และอื่น ๆ จากความสนใจทางด้านสื่อต่าง ๆ ของนักศึกษา ผู้จัดขึ้นได้ยกตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อต่าง ๆ ดังนี้

เกษรุ จิตตางกูร. (2548 : 126) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตจากร้านที่ให้บริการอินเตอร์เน็ตมากที่สุด และใช้อินเตอร์เน็ตจากมหาวิทยาลัยน้อยที่สุด นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 ใช้เพื่อความบันเทิงมากที่สุด ชั้นปีที่ 4, 5 ใช้เพื่อค้นคว้าหาความรู้

ชาตรีส การะเวก. (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ใช้อินเตอร์เน็ตในวันธรรมดากลางวันหยุด โดยมากใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อเปิดรับเนื้อหาด้านบันเทิง และใช้ในด้านการศึกษาเพื่อติดตามกำหนดการและข่าวสารของสถานศึกษา ใช้ในด้านธุรกิจส่วนตัวเพื่อประชุมเวลาและค่าใช้จ่าย

จากที่กล่าวไปแล้วเกี่ยวกับความสนใจของนักศึกษา สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษามีความสนใจ ความชอบและการให้ความสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับวิถีชีวิตในหลายด้าน ด้วยกัน เช่น ครอบครัว อาหาร สื่อต่าง ๆ และความสำเร็จ เป็นต้น

ความคิดเห็น

ในการศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษานักการตลาดจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับทัศนะ และความรู้สึกของนักศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของนักศึกษา เช่น ปัญหาสังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา ผลิตภัณฑ์ อนาคต และวัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้มีผู้วิจัยได้ศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษาและได้สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น ไว้ด้วยท่านอาทิเช่น

ริเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล. (2543 : 109) ได้สรุปและอภิปรายผลไว้ว่า นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความต้องการซ่อนเร้นและทำประโภช์ให้กับสังคมส่วนรวม

พรรภี ตรังคสันต์. (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยหิดลส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมประชาธิปไตยในระดับสูง มีการยอมรับค่านิยมในระบบอุปถัมภ์ปานกลาง มีทัศนคติที่ดีต่อประชาธิปไตย มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง

นัทรี ชูทรพย. (2543 : 99) ได้อภิปรายผลการวิจัยไว้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหงที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า แสดงว่า นักศึกษาให้ความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการร่วมที่สัมพันธ์กับปัญหาความยุติธรรม ความได้เปรียบเสียเปรียบและความเหนาะสมด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

ณัตรรักษ์ พิพัฒน์คำเกิงกุล. (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ส่วนใหญ่เห็นด้วยในประเด็นที่สินค้าไทยได้รับการพัฒนาขึ้นทั้งในด้านคุณภาพของสินค้า รูปแบบและบรรจุภัณฑ์ที่มีการออกแบบสวยงาม นำไปใช้สอย สร้างความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย แต่สินค้าไทยก็ยังมีความคงทนน้อยและมีอาชญากรรม ใช้งานสั้นเมื่อเทียบกับสินค้าต่างประเทศ ด้านการออกแบบและห้องของสินค้าไทยควรได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย และสวยงามเหมือนของต่างประเทศ เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้นตรงตามความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงการตั้งราคาให้เหมาะสมกับคุณภาพ ในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายควรจัดงานแสดงสินค้าไทยตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า ในด้านการส่งเสริมการขายควรเน้นการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อทำให้คนไทยรู้จักและหันมาใช้สินค้าไทยเพิ่มมากขึ้น

เดชา ล้วนโภ. (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เห็นด้วยว่า การซื้อสินค้าและบริการผ่านระบบอินเตอร์เน็ตสามารถซื้อสินค้าและบริการทุกชนิดได้ตลอด

24 ชั่วโมง จากทั่วโลกในราคาที่ถูกอีกทั้งประหยัดเวลาในการเดินทางเพื่อไปหาซื้อสินค้าและบริการ ประกอบกับมีการบริการจัดส่งสินค้าถึงที่ นอกจากนี้ผู้ซื้อสามารถเบริ่งเที่ยบราคาและข้อมูลของสินค้าและบริการได้ง่าย จากข้อมูลที่มีในเวปไซต์สามารถแสดงความคิดเห็นหรือติดต่อสื่อสารกับผู้ขายสินค้าและบริการได้ตลอดเวลา

พนม ปันทุรากรณ์. (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าแนวโน้มการโฆษณาในอินเตอร์เน็ตจะมีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต การโฆษณาทางอินเตอร์เน็ตเป็นการส่งข่าวสารของสินค้าและบริการที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และทำให้สามารถได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าใหม่ ๆ การโฆษณาที่มีการออกแบบให้มีเสียงและภาพเคลื่อนไหวประกอบทำให้การโฆษณาสนับสนุนมากขึ้น การโฆษณาสินค้าและบริการในอินเตอร์เน็ตทำให้สินค้าและบริการนั้นดูมีคุณภาพในระดับสากล ถ้าเข้าของโฆษณาของสินค้าและบริการตอบอีเมลล์เมื่อติดต่อเข้าไปและเมื่อได้รับอีเมลล์ตอบแล้วจะทำให้รู้สึกมั่นใจในตัวสินค้า และบริการที่โฆษณาตนมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะซื้อหรือซื้อซ้ำ หรือแนะนำให้เพื่อนซื้อใช้สินค้า และบริการนั้นด้วย

อัญชลี ลักษณีรัสรวงษ์. (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ส่วนมากมีความรู้สึกไม่เห็นด้วยในเรื่องของการซื้อสินค้าจากเครื่องอัตโนมัติแบบหยอดเหรียญนั้น ให้ความสะดวกสบาย และมีความรู้สึกไม่แน่ใจว่าเครื่องจักรอัตโนมัติแบบหยอดเหรียญในเรื่อง การมีสินค้าที่ต้องการอยู่เสมอ รู้สึกไม่แน่ใจในเรื่องความสะอาดและเห็นว่าควรเพิ่มความหลากหลายของสินค้าและตรายี่ห้อของสินค้าในเครื่อง

จากข้างต้นสรุปได้ว่า การดำเนินชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนอกจากการศึกษาแล้วเรียนแล้วนักศึกษายังมีความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวของนักศึกษา เช่น สังคม การเมือง ธุรกิจ วัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งความคิดเห็นเหล่านี้กับสิ่งต่าง ๆ นั้นนับว่าเป็นมีจักษณ์ที่ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักศึกษาด้วย

3. รูปแบบการดำเนินชีวิต

บุทธนา ธรรมเจริญ. (2550 : 208) ได้อธิบายไว้ว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคล หนึ่ง ๆ คือ รูปแบบการดำเนินชีวิตในโลกที่แสดงออกมาในรูปแบบของกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ

莫文และไมเนอร์. (Mowen and Minor. 1998:220 ห้างถึงใน ค่าฯ ที่ปะปາล 2546 : 169) กล่าวว่า รูปแบบการดำเนินชีวิต หมายถึง บุคคลมีการดำรงชีวิตอยู่อย่างไร

กอตเลอร์. (Kotler 1997 : 180 อ้างถึงใน คара ที่ปะปາล 2546 : 146) กล่าวว่า รูปแบบการดำเนินชีวิต หมายถึง รูปแบบการใช้ชีวิตของบุคคลอยู่ในโลกที่แสดงออกมาในรูปของ กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น

แอนเดอร์สันและโกลเดน. (Anderson and Golden, quoted in Mowen and Minor 1998:220 อ้างถึงใน คara ที่ปะปາล 2546 : 146) กล่าวว่า แบบการดำเนินชีวิตใช้ในความหมาย ครอบคลุมถึง กลุ่มบุคคลที่รวมกันอยู่ใน 3 ระดับ คือ กลุ่มปัจเจกบุคคล กลุ่มเล็กของบุคคลที่มี ปฏิสัมพันธ์กัน และกลุ่มบุคคลกลุ่มใหญ่

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541 : 86) กล่าวว่า รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) หมายถึง รูปแบบของการดำเนินชีวิตในโภณมนุษย์โดยแสดงออกในรูปของกิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) ความคิดเห็น (Opinions) เรียกว่า AIOs

คara ที่ปะปາล. (2546 : 169) กล่าวว่า แบบการดำเนินชีวิตตามแนวความคิดของ ผู้บริโภค มีความแตกต่างจากบุคลิกภาพอย่างชัดเจน แบบการดำเนินชีวิตจะแสดงความหมายว่า ผู้บริโภคดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เงินแบ่งปันเวลาไปใช้เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไร ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่า เกี่ยวข้องกับการกระทำและพฤติกรรมที่เปิดเผยของผู้บริโภคที่สังเกตเห็นได้ ซึ่งแตกต่างจากบุคลิกภาพ ที่บรรยายลักษณะอันเกิดจากส่วนภายในเสียเป็นส่วนมาก

จากคำกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า รูปแบบการดำเนินชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตของบุคคลเกี่ยวข้องกับการใช้เวลา ใช้เงิน ที่แสดงออกมาในรูปของกิจกรรม ความสนใจ และ ความคิดเห็น

อคุลย์ ชาตรุรงคกุล และคลยา ชาตรุรงคกุล. (2550 : 150) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในแต่ละยุคจะได้เป็นไปอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มนี้ก็มีกฎหรือ เกณฑ์ที่ทุกคนในกลุ่มพึงถือปฏิบัติ บุคคลผู้เป็นสมาชิกของกลุ่มจะพัฒนาแบบแผนของการดำเนินชีวิต ตลอดจนแบบแผนของการบริโภคขึ้นมาเพื่อใช้ในสังคม แบบแผนดังกล่าว เรียกว่า แบบของ การใช้ชีวิต (Lifestyle)

นอกจากนี้ อคุลย์ ชาตรุรงคกุล และคลยา ชาตรุรงคกุล ยังได้เสนอตัวอย่างของแบบ การใช้ชีวิตของคนในยุคปัจจุบันไว้ดังนี้

1. บทบาททางสังคม (Social Roles)

โครงสร้างของความสัมพันธ์ของบทบาทภายในครอบครัวของไทยเปลี่ยนไปจากเดิมมาก แต่เดิมสตรีอยู่กับบ้านและทำหน้าที่ตัดสินใจกับเรื่องต่าง ๆ ภายในบ้านของตน สามีมักจะทำหน้าที่ในการตัดสินใจซื้อและซื้อของมาให้ในปัจจุบันสตรีได้รับการศึกษาสูงขึ้น ออกไปทำงานนอกบ้านเข้มทำให้สตรีมีบทบาทสำคัญในการซื้อและมีอำนาจซื้อในอัตราส่วนสูงที่เดิมในตลาดซึ่ง

ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่แก่แบบของการใช้ชีวิตของครอบครัวไทย ในปัจจุบันนี้สามารถแต่ละคนในครอบครัวต่างก็มีบทบาทและอิทธิพลต่อการซื้อสิ่งของให้กับครอบครัวมากที่เดียว เมื่อมีการตัดสินใจเลือกตรายี่ห้อของสินค้าใหญ่ ๆ ก็มักจะมีการร่วมกันตัดสินใจ

2. เวลาสำหรับการพักผ่อน (Leisure Time)

ในปัจจุบันเราทำงานน้อยลงเหลือสัปดาห์ละ 5 วัน ดังนั้น “ปรัชญาของการใช้เวลาพักผ่อน” จึงมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของแบบการใช้ชีวิต เราจะเห็นได้ว่าทุกวันนี้คนไทยตื่นตัวในเรื่องกิจกรรมและกีฬาเพื่อการพักผ่อนมากขึ้น เช่น ไปเที่ยวชายทะเล สนใจศิลปกรรม สนใจคนดี สนใจเกี่ยวกับดอกไม้ การแสดง นิทรรศการ อรุณสวัสดิ์ ประทานอาหารนอกบ้าน เป็นต้น การเพิ่มเวลาพักผ่อนจะนำไปสู่แบบของการใช้ชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิมตั้งแต่การดำรงชีพในครอบครัวไปจนถึงการแต่งกาย การใช้เครื่องทุ่นแรง เป็นต้น

3. ช่วงเวลาของชีวิต (Pace of Living)

ในขณะนี้มีการเร่งช่วงเวลาของชีวิตมากขึ้น บุคคลจะไม่เดินໃใจที่จะรอเวลาที่จะตอบสนองความต้องการสำหรับสินค้าหรือบริการต่าง ๆ แม้ว่าเขาจะไม่มีเงินพอที่จะซื้อก็ตาม แนวโน้มทางสังคมและจิตวิทยาดังกล่าวจึงเพิ่มความสำคัญในการให้สินเชื่อในการขายของนักการตลาด ตลอดจนถึงบริการขายผ่อนสั่งของบริษัทต่าง ๆ และสถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังทำให้บริษัทต่าง ๆ ต้องมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการบรรจุสินค้า ผลิตสินค้า ประทับตราสินค้าไว้ เพื่อให้ทันกับความต้องการของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคราคาถูกและสะดวก เช่น การใช้เครื่องซักอบอบผ้าอัตโนมัติ รถจักรยานยนต์ ห้องน้ำอัตโนมัติ ฯลฯ ที่มีความสะดวกและรวดเร็ว ทำให้ลดเวลาและลดภาระการทำงาน ทำให้สามารถใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการพักผ่อนและสังสรรค์ ทำให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น

นอกจากนี้ แบบของการใช้ชีวิตของผู้บริโภคยังเกี่ยวข้องกับด้านทุนในแบ่งของเวลาและความพยายามที่ลงไว้ในการจ่ายของบริโภคและการใช้ของผู้ซื้อตัวอย่าง ปัจจุบันการซื้อแต่ละครั้งจะต้องใช้เวลาและแรงงานมากกว่าเดิมมาก เนื่องจากมีการเพิ่มความสำคัญของการปฏิบัติการทางการตลาดมากขึ้น เช่น การใช้ตรายี่ห้อและหิบห้อที่เด่นดึงดูดใจ การโฆษณาและการส่งเสริมการขายที่เร็วไว ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผลิตออกขายนั้นต้องมีการตลาดพิเศษที่ให้ใช้ได้โดยฉบับพลัน เราจะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์น้ำมัน น้ำมัน กาแฟ โจ๊ก ข้าวต้ม น้ำปลา ฯลฯ ที่มีการบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและน่าสนใจ ทำให้ผู้บริโภคสามารถซื้อและนำกลับบ้านได้สะดวกและรวดเร็ว ทำให้ลดเวลาและลดภาระการทำงาน ทำให้ชีวิตมีความสุขมากขึ้น

4. ความเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Mobility)

การเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของแบบการใช้ชีวิตของผู้บริโภคซึ่งหมายถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนงาน รายได้เพิ่ม และการแยกจากบุคคลอุบัติใหม่

ตน เป็นต้น การศึกษาที่เพิ่มขึ้น ได้ขับเคลื่อนการศึกษาให้ทำให้งานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายภายในชั้นของสังคมง่ายขึ้น และเป็นต้นเหตุให้บุคคลหวังที่จะหารายได้สูงขึ้นในอนาคต ปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ นิสัยของการใช้จ่ายและแบบแผนของครอบครัวได้เปลี่ยนไปโดยขึ้นอยู่กับความปรารถนาและความคาดหมายมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับรายได้ปัจจุบัน เราจะเห็นได้ว่ามีการใช้สินเชื่อมากขึ้นและ การเคลื่อนไหวทางสังคมก็เพิ่มมากขึ้น ชนชั้นกลางมีมากขึ้น การเคลื่อนไหวทางภูมิศาสตร์ก็มีมากขึ้นด้วย บุคคลย้ายจากท้องถิ่นเข้าไปอยู่ในเมืองใหญ่โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร

จากตัวอย่างแบบของการใช้ชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่าแบบของการใช้ชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงไปซึ่งทำให้นักการตลาดมีความสนใจในแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค นักการตลาดจึงได้นำการวิเคราะห์ลักษณะจิตวิทยาทางสังคมของผู้บริโภคมาใช้เพื่อประเมินแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคด้วยการวิเคราะห์กิจกรรม (activities : A) ความสนใจ (interest : I) และความคิดเห็น (opinions : O) โดยจะทำการวิเคราะห์ว่า ผู้บริโภคใช้เวลาและทรัพยากรต่าง ๆ ของเขาว่ายังไง แต่ละวัน อะไรในสิ่งแวดล้อมที่เขาสนใจและถือว่าสำคัญ และเขาคิดเกี่ยวกับตัวเขาเอง และคิดถึงโครงการ ๆ ตัวเขาว่ายังไง การวิเคราะห์ในสามลักษณะดังกล่าว บางครั้งเรียกสั้น ๆ ว่า “AIO”

นักวิจัยตลาดจะทำการวิเคราะห์แบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค โดยการตั้งคำถามเพื่อให้ผู้บริโภคตอบทั้ง 3 อย่าง เรียกว่า “AIO statements” ดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับกิจกรรม จะเป็นคำถามเพื่อให้ผู้บริโภคเปิดเผยออกมานั้น สิ่งที่เขารับทำ สิ่งที่เข้าร่วมและการใช้เวลาของเขาว่าเขามีวิธีการใช้อย่างไร

2. คำถามเกี่ยวกับความสนใจ จะเป็นคำถามมุ่งเน้นทางด้านความชอบและการจัดความสำคัญก่อนหลังของผู้บริโภค

3. คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น จะเป็นคำถามทัศนะและความรู้สึกของผู้บริโภคที่เกี่ยวกับโลก ห้องถิ่น ศิลธรรม เศรษฐกิจ และกิจกรรมงานสังคมต่าง ๆ

สำหรับ กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น หรือ “AIO” ที่เป็นสิ่งแสดงลักษณะแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค ได้แก่รายการดังต่อไปนี้

กิจกรรม (activities : A)	ความสนใจ (interests : I)	ความคิดเห็น (opinions : O)
การทำงาน	ครอบครัว	ความสัมพันธ์ส่วนตัว
งานอดิเรก	บ้าน	ปัญหาสังคม
เหตุการณ์ทางสังคม	งานอาชีพ	การเมือง
วันหยุดพักผ่อน	ชุมชน	ธุรกิจ
การบันเทิง	สันทานาการ	เศรษฐศาสตร์
สมาชิกสโมสร	แฟชั่น	การศึกษา
ชุมชน	อาหาร	ผลิตภัณฑ์
การจ่ายตลาด	สื่อต่าง ๆ	อนาคต
การเล่นกีฬา	ความสำเร็จ	วัฒนธรรม

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงลักษณะแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค

ที่มา : Plummer, quoted in Assael. 1998 : 423 จังถึงใน คara ทีปะปາล. 2546 : 171

จุดมุ่งหมายสำคัญของคำถาม AIO เพื่อต้องการทราบข้อมูลจากผู้บริโภคว่า ผู้บริโภค มีความคิดเห็นอย่างไรต่อผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคอาย่างไร เพื่อนักวิจัยจะได้นำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรืออาจนำมาใช้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือปรับเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารบางอย่าง เพื่อให้สอดคล้องตรงตามความต้องการ ตามแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภค

แบบการดำเนินชีวิต จะถูกกำหนดด้วยปัจจัยต่าง ๆ ประกอบด้วย ประสบการณ์ที่ผ่านมา (past experiences) ลักษณะบางอย่างที่ติดมาตั้งแต่กำเนิด (innate characteristics) และสถานการณ์ในปัจจุบัน (current situation) สิ่งดังกล่าวเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค (consumption behavior) ทุกคนจะมีแบบการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง และจะได้รับการปัจจุบัต์ ขัดแย้งโดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) ไปตามลำดับขั้นตอนของวงจรชีวิต

ไรเมอร์ (Bo Remier. 1995 : 124 – 125 ข้างถึงใน กัทกรพร สังฆสุบรรณ 2549 : 26 – 27) ไรเมอร์ ได้แบ่งรูปแบบการดำเนินชีวิตไว้ 5 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นด้านวัฒนธรรม (Cultural Orientation) คือ รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงให้เห็นถึง กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น เกี่ยวกับ วัฒนธรรมหรือประเพณีชนในแต่ละสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม ระดับชาวบ้านหรือระดับสูงก็ตาม เช่น การซุนการแสดงทางวัฒนธรรม การสนใจนิทรรศการ ศิลปะ

2. รูปแบบการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นด้านสังคม (Societal Orientation) หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงให้เห็นถึง กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่อง รอบตัวที่ เห็นว่าสำคัญ นอกเหนือจากสิ่งที่เป็นอยู่ทั่วไป และเป็นสิ่งที่ควรค่าต่อการที่บุคคล จะเข้าไปร่วมทำเพื่อส่วนรวม เช่น เรื่องการเมือง สังคม และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

3. รูปแบบการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นด้านบันเทิง (Entertainments Orientation) หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงให้เห็นถึง กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น เกี่ยวกับความพึงพอใจ และความบันเทิงของคนอ่อนมากกว่าสิ่งอื่น ๆ เช่น การซุนภาพยนตร์ การซื้อสินค้าเพื่อตอบสนองความพึงพอใจส่วนตัว เป็นต้น

4. รูปแบบการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นด้านบ้าน และครอบครัว (Home and Family Orientation) หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงให้เห็นถึง กิจกรรม ความสนใจ และ ความคิดเห็น ที่มีลักษณะความใกล้ชิดและเป็นเรื่องส่วนตัวที่เกี่ยวกับตนเอง บ้านและ คนในครอบครัวของตนเอง เช่น การทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว เป็นต้น

5. รูปแบบการดำเนินชีวิตที่มุ่งเน้นกีฬา กิจกรรมกลางแจ้ง และสุขภาพ (Sport and Outdoor Orientation) หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แสดงให้เห็นถึง กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง เช่น การเล่นกีฬา สุขอนามัยในการรับประทานอาหาร รวมไปถึงการใช้ชีวิตกลางแจ้ง เช่น การแคมป์ปิ้ง

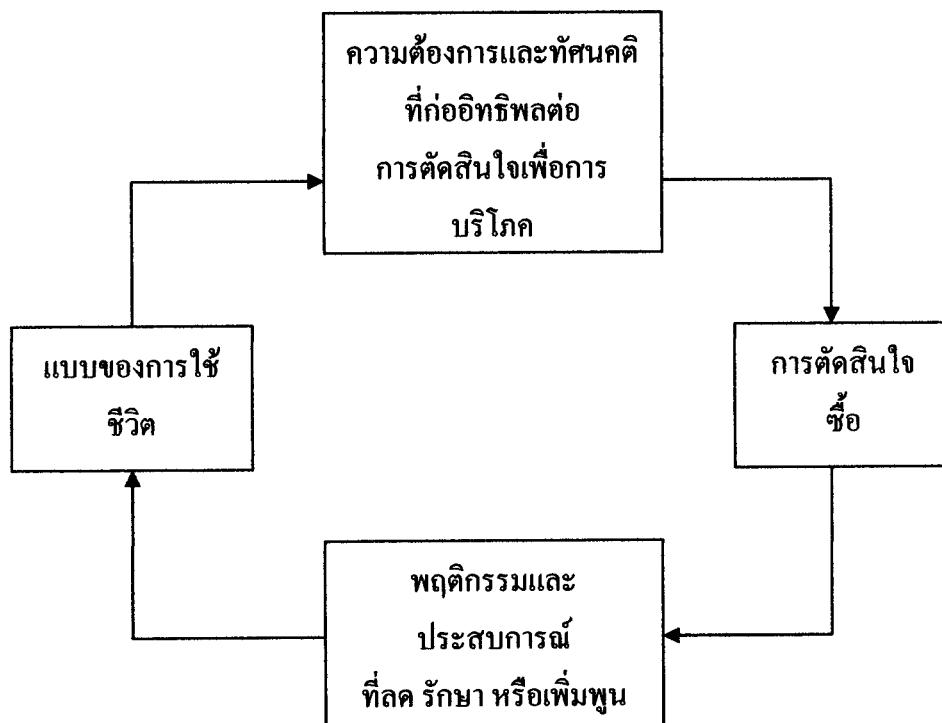
บทบาทของแบบของการใช้ชีวิต (The Role of Lifestyle)

แบบของการใช้ชีวิตสำหรับผู้บริโภค มี 2 บทบาท คือ (อุดลย์ ชาตรุรงคกุล และคลาย ชาตรุรงคกุล. 2550 : 154 - 155)

1. เป็นตัวถุงใจเบื้องต้นให้เกิดการซื้อสินค้า เช่น ความปรารถนาที่จะรักษาและเพิ่มพูนแบบของการใช้ชีวิตในปัจจุบันทำให้เกิดกิจกรรมการตัดสินใจซื้อและใช้สินค้า ความต้องการที่จะตัดสินใจซื้อนี้เกิดมาจากการคือใคร เราเป็นอะไร ปัญหาและโอกาสที่เราประสบในชีวิต

2. การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการผลของการตัดสินใจ ผลกระทบที่ผู้บริโภคทำการตัดสินใจเกี่ยวกับสินค้าจะก่อให้เกิดข่าวสารจูงใจและทัศนคติ ข่าวสารนี้จะเปลี่ยนหรือเสริมแรงกับรูปแบบของการใช้ชีวิต เช่น การใช้หรือการประเมินผลวันบุคคลสำคัญอาจนำไปสู่แบบการใช้ชีวิตในการท่องเที่ยวในระดับสูงกว่าเดิม แบบของการใช้ชีวิตอาจเปลี่ยนแปลงถ้าเกิดมีการเปลี่ยนแปลงในด้านบุคคล กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว เป็นต้น

แบบของการใช้ชีวิตแสดงให้เห็นถึงภาพพจน์ของบุคคล (Self-image or Self-concept) เป็นภาพพจน์ทั้งหมดที่ตัวเรามีอยู่อันเป็นผลมาจากการวัฒนธรรม สถานการณ์ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานประจำวัน ตลาดที่มีบุคคลซึ่งมีแบบของการใช้ชีวิตเดียวกันนั้นคุ้นเคยจากกลุ่มบุคคลที่ใช้เวลา ค่านิยม และความเชื่อเหมือนกันตลอดจนมีคุณสมบัติทางเศรษฐกิจสังคม เมื่อกลุ่มและคุณสมบัติเหล่านี้เกี่ยวพันกับการทำกิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions) ของกลุ่มบุคคลดังกล่าวด้วย แบบของการใช้ชีวิตนอกจากจะเป็นแบบการดำรงชีพ (Patterns of Living) แล้วยังเป็นแบบของความสนใจ (Pattern of Interests) อีกด้วย บุคคลส่วนใหญ่รักษาแบบของการใช้ชีวิตของตนไว้โดยมีการเปลี่ยนแปลงบ้างทีละน้อย การรักษาหรือการเปลี่ยนแบบของการใช้ชีวิตของบุคคลหรือครอบครัวมักจะต้องเกิดจากมีการบริโภค และตัดสินใจซื้อสินค้า ซึ่งก็จะเป็นที่สนใจของนักการตลาด อิทธิพลของแบบของการใช้ชีวิตที่มีต่อการตัดสินใจซื้อ แสดงให้เห็นได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 อิทธิพลของแบบของการใช้ชีวิตต่อการตัดสินใจ

การจัดกลุ่มแบบการดำเนินชีวิตที่นิยมใช้อีกแบบหนึ่ง คือ การใช้ระบบการแบ่งตามลักษณะ “ค่านิยมและแบบการดำเนินชีวิต” (values and lifestyle : VALS) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยสถาบันวิจัยสแตนฟอร์ด (Stanford Research Institute : SRI) มี 2 รูปแบบ คือ “VALS” กับ “VALS 2” เพื่อนำไปใช้ในการแบ่งส่วนตลาด แตกต่างกัน ดังนี้

1. การแบ่งประเภทผู้บริโภค (ตลาด) ตามแบบ VALS (หรือ VALS 1)

VALS ได้พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1978 โดยยึดถือทฤษฎีการฐานใจของมาสโลว์ ที่ว่า ความต้องการของคนมีลำดับขั้นตอน และแนวความคิดของไรส์เมน ที่จัดแบ่งประเภทของคนเป็นกลุ่มที่ยึดถือตัวเองเป็นหลัก (inner – oriented) และกลุ่มที่ยึดถือผู้อื่นเป็นหลัก (outer – oriented) และได้แบ่งผู้บริโภค (หรือตลาด) ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ และแบ่งเป็นกลุ่มย่อยรวมได้ 9 กลุ่ม ดังนี้ (Mowen and Minor. 1998:222-223 ข้างถึงใน ตาราง ที่ประปาด 2546 : 173)

1.1 กลุ่มนู่่เน้นความต้องการเพื่อการยังชีพ (the need-driven group) ได้แก่ กลุ่มนุ่กคลที่มีฐานะยากจน จึงสนใจที่ความต้องการขั้นพื้นฐาน เพื่อการยังชีพเป็นสำคัญ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 ผู้ขอเพียงมีชีวิตอยู่รอด (survivors) ได้แก่ ผู้ยากจนขั้นแคน คนชรา ตุษภาพไม่ดี และการศึกษาต่ำ พวกร้อยละ 4 เปอร์เซ็นต์

1.1.2 ผู้ประกอบชีวิต (sustainers) ได้แก่ พวกรากชน แต่เพียงรู้สึกว่าไม่มีอะไร แต่ก็ไม่เสื่อมหวังเสียที่เดียว มีการวางแผน และคาดหวังอนาคตมากกว่าพวกรากชนน้อย ประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์

1.2 กลุ่มยึดถือผู้อื่นเป็นแบบอย่าง (the outer-oriented group) ได้แก่ กลุ่มที่ยึดถือความคิดของคนอื่นเป็นหลัก และดำเนินชีวิตของตนเองไปตามแบบอย่างที่มองเห็น แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ

1.2.1 ผู้เป็นสมาชิกในสังกัด (belongers) ได้แก่ คนอเมริกันชั้นกลาง ส่วนมากเป็นพวกร่วมเพศ มีรายได้ระดับปานกลาง อายุกลางคนหรือมากกว่า รักสถาบันครอบครัว ไปโนสต์ และรักชาติ กลุ่มนี้มีประมาณ 35 เปอร์เซ็นต์

1.2.2 ผู้เลียนแบบผู้อื่น (emulator) ได้แก่ คนหนุ่มสาว ขัยขันแข็งเพื่อความสำเร็จในอาชีพการงาน โดยถือผู้ประสบผลสำเร็จเป็นแบบอย่าง มีความทะเยอทะยานสูง ชอบใช้จ่ายมากกว่าด้อย กลุ่มนี้มีประมาณ 9 เปอร์เซ็นต์

1.2.3 ผู้ประสบผลสำเร็จ (achievers) ได้แก่ พวกร่ำรวย รายได้สูง ประกอบอาชีพส่วนตัว มีความเชื่อมั่นในตนเอง อายุกลางคน พวกร้อยละ 22 เปอร์เซ็นต์

1.3 กลุ่มยึดถือตนเองเป็นหลัก (the inner directed group) ได้แก่ พวกรักษ์คือความคิดของตนเองเป็นหลัก เป็นตัวของตัวเอง แบ่งออกเป็นกลุ่มข่าย 3 กลุ่ม คือ

1.3.1 กลุ่มฉันคือฉัน (I-am-me group) ได้แก่ พวกรู้สึกนุ่มนวลที่ข้างใน แต่งงาน มีอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงง่าย มีความกระตือรือร้น กล้าหาญ ชอบแสวงหาความคิดใหม่ และความเป็นเจ้าของในสิ่งใหม่ กลุ่มนี้มีประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

1.3.2 พวกรอบมีประสบการณ์ใหม่ ๆ (experientials) ได้แก่ พวกรู้สึกน่าเข้าไปเกี่ยวข้องในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ศิลปะ ดนตรี และกีฬา เป็นต้น พวคนี้ได้รับการศึกษาสูง ต้องการประสบการณ์ใหม่ ชอบซื้อ東西ต่างประเทศ หรือวิศวกรรม เป็นต้น กลุ่มนี้มีประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์

1.3.3 พวกรู้สึกภูมิปัญญาสังคม (societally conscious) ได้แก่ พวกรู้สึกภูมิปัญญาสังคม มีความเป็นอิสระ มีความสนใจทางด้านภูมิปัญญาสังคมและสิ่งแวดล้อมมาก กลุ่มนี้เทียบได้กับกลุ่มผู้ประสบผลสำเร็จ กลุ่มนี้มีประมาณ 9 เปอร์เซ็นต์

1.4 กลุ่มผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต (the integrated group) เป็นกลุ่มพลเมือง กลุ่มเล็กประมาณ 2 เปอร์เซ็นต์ เป็นผู้ใหญ่ที่บรรลุสำเร็จในชีวิต มีวุฒิภาวะสูง สามารถนำลักษณะบุคลิกภาพที่ดีที่สุดมาใช้คือความคิดเห็นน่าร่วมเข้าด้วยกัน แม้ว่ากลุ่มนี้จะมีรายได้สูงที่สุด แต่เนื่องจากมีจำนวนน้อย จึงไม่สามารถจัดเป็นส่วนตลาดที่ได้ผลได้ เพราะขนาดเล็กจนเกินไป

2. การแบ่งประเภทผู้บริโภค (ตลาด) ตามแบบ VALS 2

ในปี ค.ศ. 1989 SRI ได้พัฒนา VALS 2 ขึ้นมาใหม่เพื่อให้เหมาะสมในการนำไปใช้ทางการตลาดมากขึ้น แบบค่าตามที่ใช้มี 42 ข้อ ผู้คนการวัดทัศนคติและค่านิยม

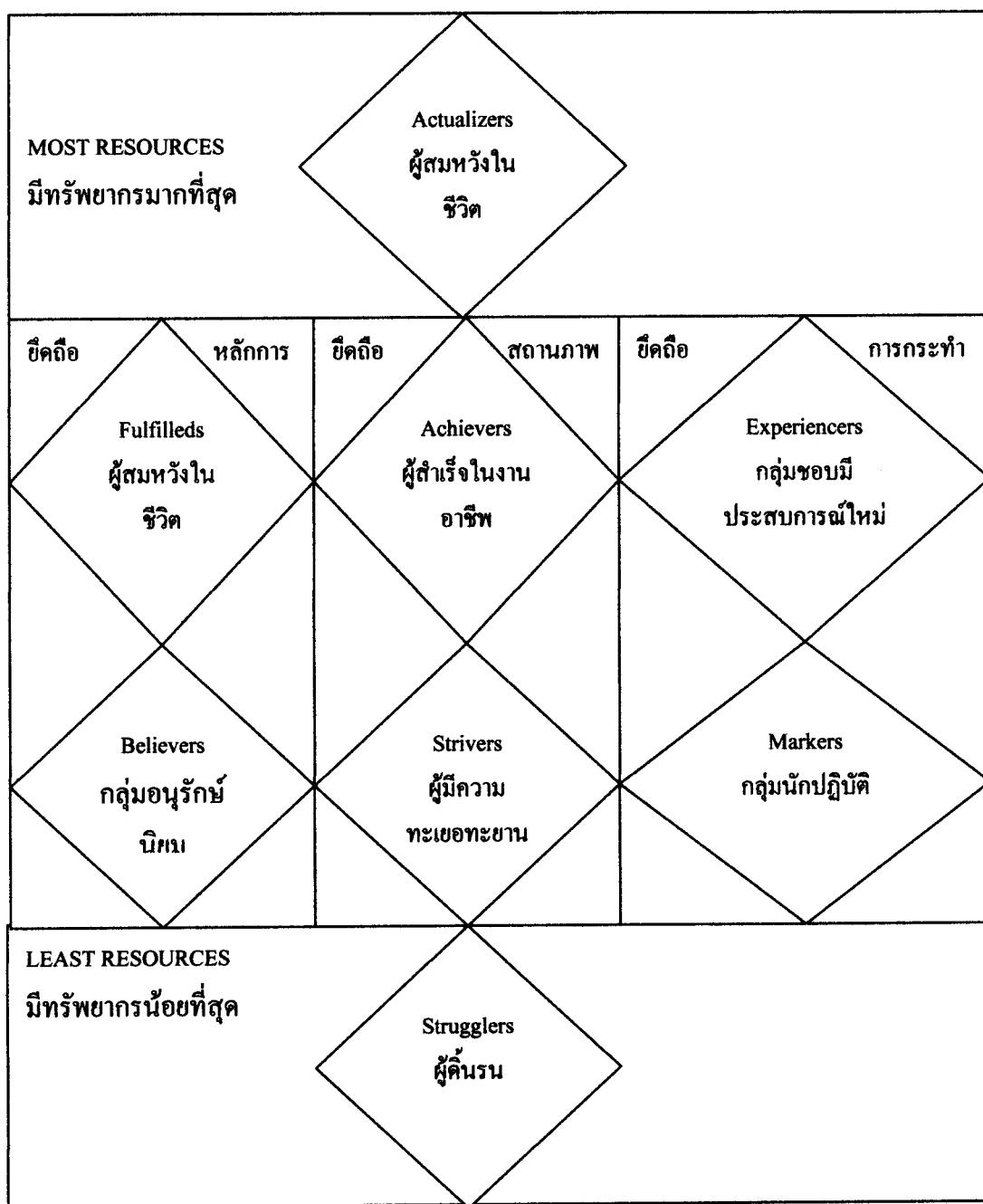
เกณฑ์ตามแนวตั้ง (vertical dimension) จะใช้ทรัพยากรของผู้บริโภค (consumers resources) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับทรัพยากรน้อยที่สุด (least resources) กับระดับทรัพยากรมากที่สุด (most resources)

SRI ได้อธิบายเกณฑ์ตามแนวนอน อันแสดงความคิดพื้นฐานของผู้บริโภค 3 ลักษณะ ไว้ดังนี้ (Hawkins, Best and Coney 1998 : 438 ข้างถัดใน ครา ที่ปะปາล 2546 : 174)

1. พวกรักษ์คือหลักการ (principle-oriented) ได้แก่ บุคคล (หรือผู้บริโภค) ที่ยึดถือความเชื่อ และหลักการเป็นแนวทางกำหนดการตัดสินใจของตนมากกว่าที่จะใช้ความรู้สึกเหตุการณ์หรือความพอดี เป็นเกณฑ์

2. พวกรักษ์คือสถานภาพ (status-oriented) ได้แก่ บุคคลที่ยึดถือการกระทำความเห็นชอบ และความคิดเป็นของผู้อื่นที่มีต่อตนเองเป็นสำคัญ หรือจะกระทำการเพื่อให้ผู้อื่นชอบพอ

3. พวกรีดถือการกระทำ (action-oriented) "ได้แก่" บุคคลที่ประธานาธิบดีกระทำการ
กิจกรรมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ต้องการมีประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่หลากหลาย รวมทั้งต้องการ
เสียงกับ

ภาพที่ 2.2 การแบ่งส่วนตลาดตามแบบ VALS 2

ที่มา : ดัดแปลงจาก SRI International, cited in John C. Mowen and Michael Minor, Consumer Behavior, 5th ed. (Upper Saddle River, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1998), p. 227.

ตามแบบ VALS 2 แบ่งประเภทของผู้บริโภค ออกเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้สมหวังในชีวิต (actualizer) กลุ่มนี้มี 8 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีความสำเร็จในชีวิต มีทรัพยากรมากที่สุด ยึดถือหลักการและการกระทำ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ได้รับการศึกษาสูงใช้ความเป็นเจ้าของสิ่งต่าง ๆ เพื่อแสดง แบบสไตล์ รสนิยม และลักษณะของตนเอง และมีความสนใจรอบด้าน โดยเฉพาะปัญหาสังคม

2. กลุ่มผู้ประสบผลสำเร็จ (fulfilleds) กลุ่มนี้มี 11 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรมาก ยึดถือหลักการ เป็นผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบ เป็นผู้ได้รับการศึกษาอย่างดี มีความรู้กว้างขวาง พูดสูตร มีอายุ (กึ่งหนึ่งมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป) มีความสุขในการอบครัว และมีรายได้สูง

3. กลุ่มอนุรักษ์นิยม (believers) กลุ่มนี้มี 16 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยาน้อย ยึดถือหลักการ เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของการแบ่งกลุ่มแบบ VALS 2 กลุ่มนี้ได้รับการศึกษาน้อย มีความเชื่อ ฝังใจในหลักศีลธรรมจรรยา และต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

4. กลุ่มผู้สำเร็จในงานอาชีพ (achievers) กลุ่มนี้มี 13 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรมาก ยึดถือสถานภาพ มุ่งงานที่ตนเอง ประสบผลสำเร็จในงานอาชีพของตน มีหัวทางอนุรักษ์นิยม ทั้งความเป็นอยู่และความคิดทางการเมือง ถือว่าหลักภูมิของตนเองเป็นสิ่งสำคัญ มักชอบซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีศักดิ์ศรี เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของตนต่อเพื่อนร่วมงาน และได้รับคำยกย่องจากเพื่อนฝูง

5. กลุ่มนิความทะเยอทะyan (strivers) กลุ่มนี้มี 13 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยาน้อย ยึดถือสถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นพวกรที่ทำงานในโรงงาน มีความทะเยอทะyan อياกที่จะประสบผลสำเร็จเหมือนอย่างคนที่ตนเองคิดว่ามีความสำเร็จมากกว่าตน มีความสนใจในความคิดเห็น หรือความชอบของผู้อื่นที่มีต่อตน

6. กลุ่มชอบมีประสบการณ์ใหม่ ๆ (experiencers) กลุ่มนี้มี 12 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรมาก ยึดถือการกระทำ เป็นคนหนุ่มสาว มีความกระตือรือร้น ชอบกีฬา ชอบออกกำลังกาย การเสี่ยงภัย และกิจกรรมทางสังคม ชอบแสวงหาความหลากหลาย และความตื่นเต้น เป็นกลุ่มที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา เป็นผู้บริโภคที่ชอบซื้อสินค้า ชอบใช้รายได้ทางการซื้อเสื้อผ้า อาหารจำพวกฟастฟู้ด ดนตรี ภาพยนตร์ และวีดีโอ

7. กลุ่มนักปฏิบัติ (makers) กลุ่มนี้มี 13 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยาน้อยยึดถือการกระทำ เป็นนักปฏิบัติมีทักษะทางด้านการใช้มือทำงาน เช่น การสร้างบ้าน ซ่อมรถ เป็นผู้ที่ช่วยตัวเองได้ มีหัวทางอนุรักษ์นิยมทางความเป็นอยู่ในครอบครัว และทางการเมือง ไม่สนใจใน

เรื่องเครื่องประดับนักกิจกรรมทางด้านเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ใช้งานต่างๆ

8. กลุ่มผู้ดีนรน (strugglers) กลุ่มนี้ 14 เปอร์เซ็นต์ เป็นกลุ่มของนักศึกษาที่เจ็บไข้ด้วยความอ่อนแ้อย่างมาก จำเป็นต้องดีนรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด มีทรัพยากรน้อยที่สุด ไม่มีความผูกพันทางด้านสังคม มีอายุมาก (เฉลี่ย 61 ปี) สนใจเป็นห่วงเรื่องสุขภาพของตนเองและความปลอดภัย มีความระมัดระวังในเรื่องค่าใช้จ่าย แต่มีความภักดีต่อครัวเรือน ไม่แสดงความคิดเกี่ยวกับตนเองว่า มีแนวคิดใดๆ

การแบ่งประเภทของผู้บริโภค หรือการแบ่งส่วนตลาด ทั้งแบบ VALS 1 และ VALS 2 แม้ว่าจะเป็นการแบ่งคนตามรากน้ำ แต่แนวคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยตลาด แบ่งส่วนตลาดผู้บริโภคในประเทศไทย และประเทศคู่ค้าได้เป็นอย่างดี เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานการตลาด โดยเฉพาะการเลือกตลาดเป้าหมาย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการ หรือแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย การเลือกใช้สื่อโฆษณาเข้าถึง รวมทั้งการสร้างสรรค์โฆษณาให้สอดคล้องกันอีกด้วย

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรัณย์ ปัญโญ. (2542 : 70 - 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินชีวิตของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเพศชายชอบเล่นกีฬาฟุตบอล น้ำชา เก็ตบูล ตระกร้อ ส่วนเพศหญิงจะเล่นกีฬาประเภทแอโรบิกดานซ์ วอลเลย์บูล นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนมากจะพักผ่อนด้วยการรวมกลุ่มกันเพื่อนเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน รองลงมา พบร่วมกัน นักศึกษาพักผ่อนด้วยการอ่านหนังสือและนิยมออกไปเที่ยวชมธรรมชาติ การใช้เวลาว่าง นักศึกษามักจะไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ และมักรับประทานอาหารฟาดที่ฟูด (อาหารจานด่วน) เช่น แมคโดนัล, พิซซ่าชีท, เคอฟชีและแซเตอร์กิล พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อและภูมิสังคมจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง

ระพีพร ศิริวัฒน์กัตรา และธิดารัตน์ ดาวรุสุวิตรกุล. (2545 : 12 - 13) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาสถานบันเทิงในโลกยุคดิจิทัล ประเมินค่าความสุขในชีวิตของนักศึกษา 7 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มกิจกรรม กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่ให้ความสนใจคือการใช้ชีวิตอยู่กับกิจกรรมด้านสังคม ความพอใจหรือกลุ่มเพื่อนเป็นหลัก เช่น การประชุมเชิญ งานรับน้องใหม่ เป็นต้น

2. กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่ให้ความสนใจการใช้ชีวิตที่สัมพันธ์กับความยุติธรรมในสังคม เช่น สนับสนุนหรือเรียกร้องสิทธิหรือความถูกต้องในสังคม รวมทั้งการต่อต้าน/ระเบียบ/กฎหมายของสังคม

3. กลุ่มเก็บตัว กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่ชอบใช้ชีวิตอย่างสันโดษ กล่าวคือ ชอบอยู่คนเดียว เก็บตัว ไม่ชอบการเข้าสมาคมหรือสังสรรค์กับเพื่อนฝูง ชอบแก่ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

4. กลุ่มสมาคม กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่ชอบใช้ชีวิตอยู่กับความสัมพันธ์กับเพื่อน ชอบการสมาคม ชอบการสังสรรค์/สนุกสนาน บันเทิงมากกว่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ ชอบนัดเพื่อนไปสนุกสนานเช่นตามสถานที่หรือร้านพิเศษประจำของตน

5. กลุ่มน้ำเพลี้ยประโภชน์ กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่ให้ความสำคัญกับสังคมและพร้อมจะเสียสละเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การบริจาคโลหิต การอุดหนาสตาพัฒนาชุมชน

6. กลุ่มวิชาการ กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาวิชา ที่เรียนและพร้อมที่จะศึกษาหาความรู้ตามที่อาจารย์บอกหรือซึ้ง ชอบเข้าห้องสมุด เตรียมพร้อมสำหรับการสอบทุกรังสีและต้องการให้ผลสอบทุกรังสีออกมาดี

7. กลุ่มวิชาชีพ กลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะ/การประพฤติที่มีเป้าหมายเพื่อจบอาชีวะ ประกอบอาชีพเป็นหลัก จึงให้ความสนใจเฉพาะวิชาที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพเท่านั้น ส่วนวิชาอื่น ๆ เรียนเพื่อให้ผ่านตามหลักสูตรเท่านั้นและจะพยายามเรียนให้จบโดยเร็วที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า (2545 : 320 - 323)

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพด้านเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกิจกรรม กลุ่มเก็บตัว กลุ่มสมาคม และกลุ่มวิชาชีพ

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชาที่นักศึกษาอยู่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกิจกรรม กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มน้ำเพลี้ยประโภชน์ และกลุ่มวิชาการ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาจำแนกตามระดับชั้นปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มน้ำเพี้ยประโภชน์ และกลุ่มวิชาการ

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิชาชีพ

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาจำแนกตามขนาดของกลุ่มเพื่อนที่คบหา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มสามาคุน กลุ่มน้ำเพี้ยประโภชน์ และกลุ่มวิชาชีพ

อุนาพร น้ำคณคุปต์และคณะ. (2544 : 47 - 49) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้แบ่งรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ กลุ่มกิจกรรม กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มเก็บตัว กลุ่มสามาคุน กลุ่มน้ำเพี้ยประโภชน์ กลุ่มวิชาการและกลุ่มวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

1. จำแนกตามเพศ พบร่วมกันว่า นักศึกษาชายมีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด รองลงมา คือกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาการ น้อยที่สุด คือกลุ่มเก็บตัว ส่วนนักศึกษาหญิงมีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด รองลงมา คือกลุ่มวิชาการ

2. จำแนกตามระดับชั้นปี พบร่วมกันว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มก้าวหน้า และกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มวิชาการและกลุ่มน้ำเพี้ยประโภชน์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มก้าวหน้า และกลุ่มวิชาการ

3. จำแนกตามคณะ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิทยาการจัดการมีรูปแบบการใช้ชีวิตเหมือนกัน คือกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์, สังคมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีรูปแบบการใช้ชีวิตเหมือนกัน คือ กลุ่มก้าวหน้ามากที่สุด คณะครุศาสตร์มีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด

4. นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป และเกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.74 มีรูปแบบการใช้ชีวิตเหมือนกัน คือกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.75 - 2.34 มีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มก้าวหน้ามากที่สุด นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.00 ลงมา มีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มก้าวหน้ามากที่สุด

5. จำแนกตามสถานที่ที่พักอาศัยในระหว่างศึกษา พนวจ นักศึกษาที่พักอาศัยในสถาบันและพักอาศัยนอกสถาบันมีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มกัวหน้าและกลุ่มวิชาชีพ ส่วนนักศึกษาที่พักอาศัยบ้านของตนเอง/ญาติมีรูปแบบการใช้ชีวิตกลุ่มกัวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มวิชาชีพและกลุ่มวิชาการ

นพธร ชูทรพย์. (2543 : 96 - 98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงจำแนกตามตัวแปรประกอบดังนี้

1. ด้านเพศ นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีรูปแบบการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยเหมือนกัน คือมีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มวิชาชีพเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่แตกต่าง คือ ในกลุ่มกิจกรรมและกลุ่มกัวหน้า พนวจ เพศชายมีการดำเนินชีวิตในลักษณะของทั้ง 2 กลุ่มนี้มากกว่า หญิง

2. ด้านชั้นปี นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีการดำเนินชีวิตในลักษณะของทั้ง 7 กลุ่มอย่างชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่ม พนวจ มีความแตกต่างกันในกลุ่มสมาคมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3, 4 และสูงกว่า มีการดำเนินชีวิตในลักษณะสมาคมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1

3. ด้านหน่วยกิจสะสม นักศึกษาที่สอนได้หน่วยกิจสะสมต่างกันมีรูปแบบการดำเนินชีวิตต่างกัน นักศึกษาที่สอนได้หน่วยกิจสะสมระหว่าง 71 - 105 หน่วยกิจที่สอนได้เกิน 105 หน่วยกิจ มีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มวิชาชีพและกลุ่มกัวหน้าเป็นส่วนใหญ่และนักศึกษาที่สอนได้หน่วยกิจสะสมระหว่าง 36 - 70 หน่วยกิจมีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มสมาคมมากกว่านักศึกษาที่มีหน่วยกิจสะสมไม่เกิน 35 หน่วยกิจ

4. นักศึกษาที่บิดา นารดาหรือผู้ปกครองมีรายได้ต่างกันมีการดำเนินชีวิตต่างกัน นักศึกษาที่บิดา นารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มวิชาชีพ และกลุ่มกัวหน้าเป็นส่วนใหญ่และนักศึกษาที่บิดา นารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไปมีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มสมาคมมากกว่านักศึกษาที่บิดา นารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

5. ด้านลักษณะการอยู่อาศัย นักศึกษาที่มีลักษณะการอยู่อาศัยต่างกันมีการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน นักศึกษาที่อยู่หอพักหรือบ้านเช่ามีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มวิชาชีพ และกลุ่มกัวหน้า นักศึกษาที่อาศัยอยู่บ้านพักของตนเองและอยู่หอพักหรือบ้านเช่ามีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มน้ำเพียงประทีชน์และกลุ่มกัวหน้าเป็นส่วนใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่ม

พบว่ามีความแตกต่างกันในกลุ่มกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่อาศัยบ้านพักของตนเองมีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มกิจกรรมมากกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่บ้านญาติและนักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักหรือบ้านเช่า

อ้อมใจ ลาบ้านเพิ่ม. (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนักศึกษาวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ด้านการศึกษาและความรู้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับอาจารย์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดและรองลงมา 3 อันดับ คือ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน ด้านการศึกษาความรู้ และด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์

2. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีเพศต่างกัน มีวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สังกัดคณะต่างกัน มีวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

4. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีชื่นปีการศึกษาต่างกัน มีวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีรายได้ต่างกันต่ำเดือน มีวิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยด้านสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับอาจารย์และด้านเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชัยวัฒน์ พรมผล. (2550 : ก - ข) ทำการวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านปฏิสัมพันธ์กับสังคม ด้านการใช้เวลาว่าง ด้านสุขภาพและความปลอดภัยพบว่า

1. วิถีชีวิตด้านการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติดนในการเรียนตัวก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก
2. วิถีชีวิตด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติดนในกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและกิจกรรมส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง
3. วิถีชีวิตด้านการใช้เวลาว่าง นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติดนในกิจกรรมที่สร้างสรรค์และกิจกรรมที่เป็นกลาง อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ยกเว้นการหารายได้พิเศษระหว่างเรียนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด
4. วิถีชีวิตด้านสุขภาพและความปลอดภัย นักศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติดนในการรักษาพยาบาล การบริโภค การพักผ่อนและการชราช อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ยกเว้นการดื่มน้ำร่องดื่นที่มีแอลกอฮอล์และการสูบบุหรี่หรือสารเสพติดที่การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

นพนาศ ณอนสิน. (2548 : 138 - 140) วิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของนิสิตหญิงในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของนิสิตหญิงในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยศึกษาวิถีชีวิตและปัญหาที่นิสิตประสบเชื่อมโยงสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งศึกษาปัญหาที่นิสิตประสบเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก คือสภาพแวดล้อมของหอพักที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตนิสิตหญิงพบว่า นิสิตจะเดือกด้านอาหารตามความต้องการและความชอบของตนเองเป็นหลัก และจะออกกำลังกายเมื่อรู้สึกว่าตนแข็งแรงขึ้น ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับนิสิตในรุ่นเดียวกันจะรักสนิทสนมกันผ่านระบบประชุมเชิร์ฟภายในของแต่ละหอพัก วิถีชีวิตที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับด้านเศรษฐกิจในเรื่องการใช้จ่ายของนิสิตในแต่ละเดือนประมาณ 3,000 - 4,000 บาท รายได้ส่วนใหญ่มาจากผู้ปกครองและกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา นิสิตไม่นิยมใช้สินค้าแบรนด์เนมเนื่องจากราคาแพงเกินไป นิยมซื้อสินค้าตามตลาดนัดภายในมหาวิทยาลัยและการซื้อของที่ห้างสรรพสินค้าหรือตลาดนัดตุ้กจักร

ริเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล. (2543) ไฉนศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบร่วมกับ รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มก้าวหน้าและก้าววิชาชีพ โดยนักศึกษาหญิงมีคะแนนเฉลี่ยรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาชาย ในขณะที่นักศึกษาชายมีคะแนนเฉลี่ยรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัวสูงกว่านักศึกษาหญิง ด้านระดับชั้นปี พบร่วมกับ นักศึกษาต่างชั้นปีกันมีรูปแบบการใช้ชีวิต

ในกลุ่มก้าวหน้า กลุ่มเก็บตัว กลุ่มอาชีพต่างกัน ($P<0.01$) นักศึกษาที่มีขนาดกลุ่มเพื่อนที่คบหาต่างกันมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัวและกลุ่มสมาคมแตกต่างกัน ($P<0.05$)

บุหงา วงศ์ทิพย์. (2544 : 53) ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาภิกรรมที่ปฏิบัติในเวลาว่างของนักศึกษาที่อยู่หอพักของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต ได้ศึกษาการณ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ตและสถาบันราชภัฏภูเก็ต พบร่วมว่า ระดับภิกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติในเวลาว่างของนักศึกษาที่อยู่หอพักของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต โดยภิกรรมด้านวิชาการมีการปฏิบัติตามที่สุดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ นักศึกษาจะได้มีความรู้ทั้งวิชาการและทักษะทางการวิชาชีพเพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา นอกจากนี้นักศึกษาบางใช้เวลาว่างตามแหล่งบันเทิง ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ห้องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีภิกรรมที่ปฏิบัติในเวลาว่าง ด้านวิชาการ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านกีฬาและนันทนาการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาเพศชายมีการปฏิบัติภิกรรมด้านกีฬาและนันทนาการมากกว่าเพศหญิง

พรพรรณ สารพันธ์. (2549 : 107) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการใช้ชีวิตของนิสิตที่ถูกยืมและไม่ได้ถูกยืมกองทุนเงินให้ถูกยืมเพื่อการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบร่วมวานิสิตที่ถูกยืมกองทุนเงินให้ถูกยืมเพื่อการศึกษาส่วนมากจะพักอาศัยอยู่หอพักภายในมหาวิทยาลัย นิสิตที่ไม่ได้ถูกยืมเงินกองทุนฯ ส่วนมากจะพักอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัย ในด้านเศรษฐกิจนิสิตมีส่วนที่คล้ายกัน คือ เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินเพิ่มจะขอเพิ่มจากทางบ้าน ส่วนในด้านกิจกรรมนิสิตส่วนมากเข้ากิจกรรมต่าง ๆ กับทางมหาวิทยาลัย เช่น กีฬาราชพฤกษ์ งานถอยกระหง กิจกรรมประชุมเชียร์ เป็นต้น

บริษัท สุนย์วิจัยสิกรไทย จำกัด. (2545) ได้ทำการสำรวจ “พฤติกรรมการใช้จ่ายของนักศึกษาในกรุงเทพฯ” ในระหว่างวันที่ 13 - 23 พ.ค. 2545 และในช่วงวันที่ 28 - 31 ต.ค. 2545 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,550 คน พบร่วมว่า บิดามารดา/ผู้ปกครองเป็นแหล่งรายได้หลัก แต่ก็ยังมีนักศึกษาถึงร้อยละ 27.6 ของกลุ่มตัวอย่างมีรายได้จากแหล่งอื่น ๆ โดยเฉพาะการทำงานเพื่อหารายได้ส่วนตัวเองเรียน ส่วนในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านหนังสือตำราเรียนมาเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตามประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องค่าใช้จ่าย คือ ค่าใช้จ่ายด้านเครื่องแต่งกายชุดนักศึกษา และ

ค่าใช้จ่ายในการเรียนเสริมหลักสูตร โดยเฉพาะ โรงเรียนสอนภาษา โรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ โรงเรียนสอนวิชาชีพเฉพาะทาง

จากรายงานที่เกี่ยวข้องกับวิธีชีวิตของนักศึกษา แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษา มีความต้องการความสำเร็จในชีวิตหวังว่าเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว จะสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต นักศึกษามีการปฏิบัติกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การเข้าชมรม กิจกรรมประชุมเชียร์ การแข่งขันกีฬา การออกค่ายอาสาพัฒนา เป็นต้น ส่วนความสนใจในบ้านว่างของนักศึกษา นักศึกษาจะมีการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ นักศึกษาด้วยกัน เช่น การเล่นกีฬา การท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อ่านหนังสือ การรับประทานอาหาร การพูดคุยพบปะสังสรรค์ การเดินเล่นในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาปฏิบัติส่วนใหญ่จะเป็นการปฏิบัติร่วมกันในกลุ่มเพื่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีนี้ส่วนใหญ่จะผูกพันกับเพื่อนฝูง ทั้งในด้านการแต่งกาย คำนิยม และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 ขึ้นไป ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 8,667 คน แบ่งเป็น

ชั้นปีที่ 1	จำนวน 3,537 คน
ชั้นปีที่ 2	จำนวน 2,259 คน
ชั้นปีที่ 3	จำนวน 1,121 คน
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	จำนวน 1,750 คน

1.2 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{8,667}{1 + (8,667)(0.05)^2} \\ &= 382.36 \end{aligned}$$

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน และสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 4 ขึ้นไป จำนวน 382 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 8,667 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นชั้นภูมิ คือ ชั้นปีที่ 1 – 4 ขึ้นไป และใช้การสุ่มตัวอย่างจากแต่ละชั้นภูมิด้วยวิธีการกำหนดสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนประชากร ดังนี้

ชั้นปีที่	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	3,537	156
2	2,259	100
3	1,121	49
4 ขึ้นไป	1,750	77
รวม	8,667	382

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ตามลักษณะของรูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็น

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปีค ที่มีคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบการสร้างสเกลแบบ Likert (วิชิต ชูอี้น. 2550 : 127) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา และค้นคว้าเอกสาร เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดข้อคำถามตามกรอบแนวความคิดของการวิจัย และกรอบคุณวัดอุปประสงค์ของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้ แบบสอบถามชัดเจนตามกรอบแนวความคิดของการวิจัย และกรอบคุณวัดอุปประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบคุณภาพ โดยนำไปทดลองใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย จำนวน 40 คน และคำนวณ ค่าความเชื่อมัน (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่าตามวิธีการที่กรอน บาก (Cronbach) พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1951 (กัญญา ลินทรัตนศิริกุล 2551 : 103)
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแล้วไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนด ไว้

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน มี.ค. - เม.ย. 2552 และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าความถี่ และร้อยละ

4.2 คำถามเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ตามลักษณะของรูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ ด้านกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็น โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้ (วิชิต อุ๊อัน. 2550 : 114)

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$\text{เกณฑ์การประเมิน} = \text{ระดับคะแนน} + 0.08$$

ด้านกิจกรรม แปลความหมายตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ทำเป็นประจำ

ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ทำค่อนข้างบ่อย

ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ทำบ้างไม่ทำบ้าง

ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง นาน ๆ ทำครั้ง

ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ไม่ทำเลย

ด้านความสนใจ แปลความหมายตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ด้านความคิดเห็น แปรความหมายตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์รูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษา ในด้านกิจกรรม ด้านความสนใจ ด้านความคิดเห็น โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน โดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) การเปรียบเทียบเชิงซ้อน โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และค่าสถิติ t – test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	215	56.3
หญิง	167	43.7
รวม	382	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับชั้นปี

ระดับชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	156	40.8
ชั้นปีที่ 2	100	26.2
ชั้นปีที่ 3	49	12.8
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	77	20.2
รวม	382	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 โดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามรายได้

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	186	48.7
5,001 - 8,000 บาท	135	35.3
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	61	16.0
รวม	382	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 นักศึกษาที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 นักศึกษาที่มีรายได้มากกว่า 8,000 บาท มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 โดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ใน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น

ด้านกิจกรรม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามรายการดังต่อไปนี้

1. งานอดิเรก
2. วันหยุดพักผ่อน
3. การร่วมกิจกรรม และสมนาซิกรรม
4. การขายตลาด
5. การเล่นกีฬา

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับงานอดิเรก

กิจกรรม	Mean	S.D	ระดับการทำกิจกรรม
วาดรูป	2.80	2.80	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
ดูแลสัตว์เลี้ยง	3.15	1.22	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
ดูแลและปลูกต้นไม้	3.32	1.04	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
ทำอาหารรับประทานเอง	3.35	1.05	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
ทำงานประจำ งานฝีมือ	2.63	1.09	ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์พบว่า วิถีชีวิตของนักศึกษาในด้านกิจกรรมมีระดับของการทำกิจกรรมเกี่ยวกับงานอดิเรก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง 1 ทำอาหารรับประทานเอง (3.35)

- ” 2 ดูแลและปลูกต้นไม้ (3.32)
- ” 3 ดูแลสัตว์เลี้ยง (3.15)
- ” 4 วาดรูป (2.80)
- ” 5 ทำงานประจำ งานฝีมือ (2.63)

**ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับวันหยุดพักผ่อน**

กิจกรรม	Mean	S.D	ระดับการทำกิจกรรม
อ่านหนังสือเรียนเพียงลำพัง	3.46	0.95	ทำค่อนข้างบ่อย
อ่านหนังสือการ์ตูน	2.92	1.12	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร	3.46	0.95	ทำค่อนข้างบ่อย
เข้าวัดพิธีกรรม นั่งสมาธิเพียงลำพัง	2.62	1.03	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
เล่นอินเทอร์เน็ต	3.98	0.95	ทำค่อนข้างบ่อย
เล่นเกมคอมพิวเตอร์	3.35	1.19	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
ดูโทรทัศน์	4.06	1.00	ทำค่อนข้างบ่อย
ฟังวิทยุ	3.55	1.13	ทำค่อนข้างบ่อย
ดูวีซีดี ดีวีดี	3.59	1.01	ทำค่อนข้างบ่อย
ทำบุญตักบาตรร่วมกับผู้อื่น	3.04	0.92	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน	2.90	0.96	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
ไปเที่ยวต่างจังหวัดร่วมกับครอบครัว	3.03	0.98	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
เที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในยามกลางคืน	2.67	1.03	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
ร้อง卡拉โอเกะกับเพื่อน	2.89	1.04	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
ไปทานอาหารนอกบ้านกับครอบครัว	2.94	0.99	ทำบ้างไม่ทำบ้าง

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านกิจกรรมมีระดับ
ของการทำกิจกรรมในวันหยุดพักผ่อน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ทำค่อนข้างบ่อย 1 ดูโทรทัศน์ (4.06)

” 2 เล่นอินเทอร์เน็ต (3.98)

” 3 ดูวีซีดี ดีวีดี (3.59)

” 4 ฟังวิทยุ (3.55)

” 5 อ่านหนังสือเรียนเพียงลำพัง (3.46)

” 6 อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร (3.46)

ทำบ้างไม่ทำบ้าง 7 เล่นเกมคอมพิวเตอร์ (3.35)

” 8 ทำบุญตักบาตรร่วมกับผู้อื่น (3.04)

ทำบ้างไม่ทำบ้าง 9 ไปเที่ยวต่างจังหวัดร่วมกับครอบครัว (3.03)

- ” 10 ไปทานอาหารนอกบ้านกับครอบครัว (2.94)
- ” 11 อ่านหนังสือการ์ตูน (2.92)
- ” 12 ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน (2.90)
- ” 13 ร้องカラオเกะกับเพื่อน (2.89)
- ” 14 เที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในยามกลางคืน (2.67)
- ” 15 เข้าวัดพิธีกรรม นั่งสมาธิเพียงลำพัง (2.62)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม และสมานฉันรณ

กิจกรรม	Mean	S.D	ระดับการทำกิจกรรม
เป็นสมานฉันรณต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	2.42	1.08	นาน ๆ ทำครั้ง
ไปprocระบุ.....	2.95	1.03	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
ร่วมกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย			

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์พบว่า วิถีชีวิตของนักศึกษาในด้านกิจกรรมมีระดับ
ของการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม และสมานฉันรณ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมาก
ไปหน้อย ดังนี้

ทำบ้างไม่ทำบ้าง 1 ร่วมกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย (2.95)

นาน ๆ ทำครั้ง 2 เป็นสมานฉันรณต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัย (2.42)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษาหัววิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการจ่ายตลาด

กิจกรรม	Mean	S.D	ระดับการทำกิจกรรม
ชื่อสินค้าตามดีพาร์ทเม้นท์สโตร์และตลาดนัดที่ใกล้ที่พัก	3.54	0.87	ทำค่อนข้างบ่อย
ชื่อสินค้าที่ถนนคนเดิน	3.35	0.97	ทำบ้างไม่ทำบ้าง

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านกิจกรรมมีระดับ
ของการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการจ่ายตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้
ทำค่อนข้างบ่อย 1 ชื่อสินค้าตามดีพาร์ทเม้นท์สโตร์และตลาดนัดที่ใกล้ที่พัก (3.54)
ทำบ้างไม่ทำบ้าง 2 ชื่อสินค้าตามถนนคนเดิน (3.35)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษาหัววิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นกีฬา

กิจกรรม	Mean	S.D	ระดับการทำกิจกรรม
ออกกำลังกายเพียงลำพัง โปรดระบุ.....	2.72	1.05	ทำบ้างไม่ทำบ้าง
เล่นกีฬากับเพื่อน ๆ โปรดระบุ.....	2.91	1.07	ทำบ้างไม่ทำบ้าง

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านกิจกรรมมีระดับ
ของการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นกีฬา โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้
ทำบ้างไม่ทำบ้าง 1 เล่นกีฬากับเพื่อน (2.91)
" 2 ออกกำลังกายเพียงลำพัง (2.72)

ด้านความสนใจ ผู้วัยรุ่นได้วิเคราะห์ตามรายการดังต่อไปนี้

1. ครอบครัว
2. สันทานการ
3. แฟชั่น
4. อาหาร
5. สื่อต่างๆ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว

ความสนใจ	Mean	S.D	ระดับความเห็นด้วย
ก่อนการซื้อสินค้าท่านมักจะปรึกษาก่อนครัวก่อน	3.03	0.90	ปานกลาง
ท่านให้ความสำคัญกับครอบครัว	3.99	0.89	มาก
ท่านชอบออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านกับครอบครัว	3.25	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความสนใจมีระดับความเห็นด้วย
ในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- เห็นด้วยมาก 1 ท่านให้ความสำคัญกับครอบครัว (3.99)
 เห็นด้วยปานกลาง 2 ท่านชอบออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านกับครอบครัว
 (3.25)
 " 3 ก่อนการซื้อสินค้าท่านมักจะปรึกษาก่อนครัวก่อน (3.03)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น

ความสนใจ	Mean	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับแฟชั่นจากสื่อต่าง ๆ เสมอ	3.24	1.00	ปานกลาง
ท่านชอบซื้อสินค้าเกี่ยวกับการแต่งตัว	3.23	1.02	ปานกลาง
ท่านชอบแต่งกายให้คุ้ดี	3.65	0.98	มาก
ท่านชอบเปลี่ยนทรงผมและเสื้อผ้าให้เข้ากับแฟชั่น	2.86	1.14	ปานกลาง

จากการที่ 4.11 พนว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความสนใจมีระดับความเห็นด้วยในเรื่องที่เกี่ยวกับสันหนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- เห็นด้วยมาก 1 ท่านชอบแต่งกายให้คุ้ดี (3.65)
- เห็นด้วยปานกลาง 2 ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับแฟชั่นจากสื่อต่าง ๆ เสมอ (3.24)
- ” 3 ท่านชอบซื้อสินค้าเกี่ยวกับการแต่งตัว (3.23)
- ” 4 ท่านชอบเปลี่ยนทรงผมและเสื้อผ้าให้เข้ากับแฟชั่น (2.86)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร

ความสนใจ	Mean	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
การรักษาปูร่ำให้ดูดีอ้วนเป็นเรื่องสำคัญ	3.63	1.01	มาก
ท่านจะเลือกบริโภคอาหารที่ชอบเท่านั้น	3.35	0.98	ปานกลาง
ท่านชอบทานผัก, ผลไม้	3.92	0.90	มาก
ท่านชอบทานอาหารต่างชาติ	2.78	1.00	ปานกลาง
ท่านชอบทานอาหารไทย	3.90	0.84	มาก
ท่านชอบทานอาหารแบบบุฟเฟ่ต์	3.43	1.02	มาก
ท่านชอบทานเบเกอร์รี่มากกว่าขนมหวานแบบไทย ๆ	2.98	1.06	ปานกลาง
ท่านชอบใช้บริการในร้านอาหารที่มีเพลงฟังสบาย ๆ	3.54	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความสนใจมีระดับความเห็นด้วยในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เห็นด้วยมาก	1 ท่านชอบทานผัก, ผลไม้ (3.92)
"	2 ท่านชอบทานอาหารไทย (3.90)
"	3 การรักษาปูร่ำให้ดูดีอ้วนเป็นเรื่องสำคัญ (3.63)
"	4 ท่านชอบใช้บริการในร้านอาหารที่มีเพลงฟังสบาย ๆ (3.54)
"	5 ท่านชอบทานอาหารแบบบุฟเฟ่ต์ (3.43)
เห็นด้วยปานกลาง	6 ท่านจะเลือกบริโภคอาหารที่ชอบเท่านั้น (3.35)
"	7 ท่านชอบทานเบเกอร์รี่มากกว่าขนมหวานแบบไทย ๆ (2.98)
"	8 ท่านชอบทานอาหารต่างชาติ (2.78)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ

ความสนใจ	Mean	S.D	ระดับความเห็นด้วย
ท่านชอบเล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อหาความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง	3.63	0.89	มาก
ท่านชอบสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต	2.47	1.29	ปานกลาง
ท่านชอบฟังคลื่นวิทยุที่เปิดเพลงโดยไม่มีโฆษณาคั่น	3.79	1.01	มาก
โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ	3.88	1.00	มาก
ท่านชอบก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	3.78	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.13 พนบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความสนใจมีระดับความเห็นด้วยในเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

- เห็นด้วยมาก 1 โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ (3.88)
- ” 2 ท่านชอบฟังคลื่นวิทยุที่เปิดเพลงโดยไม่มีโฆษณาคั่น (3.79)
- ” 3 ท่านชอบก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (3.78)
- ” 4 ท่านชอบเล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อหาความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง (3.63)
- เห็นด้วยปานกลาง 5 ท่านชอบสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต (2.47)

ด้านความคิดเห็น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามรายการดังต่อไปนี้

1. ปัญหาสังคม การเมือง
2. ธุรกิจ
3. การศึกษา
4. ผลิตภัณฑ์
5. อนาคต
6. วัฒนธรรม

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง

ความคิดเห็น	Mean	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านเห็นด้วยกับการรณรงค์ไม่ให้ชื่อสิทธิฯเสียง	4.08	1.00	มาก
2. ควรช่วยกันประทับตราลงงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน	4.18	0.90	มาก
3. ท่านมองว่าการเมืองไทยเป็นเรื่องของผลประโยชน์	4.06	0.85	มาก
4. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ	3.98	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เห็นด้วยมาก 1 ควรช่วยกันประทับตราลงงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน (4.18)

” 2 ท่านเห็นด้วยกับการรณรงค์ไม่ให้ชื่อสิทธิฯเสียง (4.08)

” 3 ท่านมองว่าการเมืองไทยเป็นเรื่องของผลประโยชน์ (4.06)

” 4 การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ (3.98)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ

ความคิดเห็น	Mean	S.D	ระดับความ คิดเห็น
การดำเนินธุรกิจความมั่นคงยั่งยืนและซื่อสัตย์ต่อลูกค้า	4.15	0.90	มาก
นักศึกษาคิดว่าหอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง	4.21	0.92	มาก
การดำเนินธุรกิจควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อม	4.00	0.92	มาก
ท่านคิดว่าการใช้บริการซักอบบีบีดทำให้ท่านสะดวกสบาย	3.59	0.96	มาก
ท่านรู้สึกว่าการคุ้วีซี ดีวีดี สะอาด คุ้มค่าและประหยัดกว่า	3.76	0.89	มาก
การซัมภาระในโรงแรม			
สีสันพิมพ์ควรนำเสนอสิ่งที่รวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อ เหตุการณ์	4.01	0.94	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความคิดเห็นมีระดับความ
คิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เห็นด้วยมาก 1 นักศึกษาคิดว่าหอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง

(4.21)

- ” 2 การดำเนินธุรกิจความมั่นคงยั่งยืนและซื่อสัตย์ต่อลูกค้า (4.15)
- ” 3 สีสันพิมพ์ควรนำเสนอสิ่งที่รวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์
(4.01)
- ” 4 การดำเนินธุรกิจควรคำนึงถึงสภาพแวดล้อม (4.00)
- ” 5 ท่านรู้สึกว่าการคุ้วีซี ดีวีดี สะอาด คุ้มค่าและประหยัดกว่า
การซัมภาระในโรงแรม (3.76)
- ” 6 ท่านคิดว่าการใช้บริการซักอบบีบีดทำให้ท่านสะดวกสบาย (3.59)

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของวิธีวิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา

ความคิดเห็น	Mean	S.D	ระดับความคิดเห็น
ท่านคิดว่าการได้ศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียงเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้มีงานทำที่ดี	3.54	0.88	มาก
ท่านคิดว่าการเรียนเสริมหลักสูตร เช่น ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ วิชาชีพเฉพาะทาง เป็นต้น ทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น	4.11	0.78	มาก
ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาควรเสนอสิ่งที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงมากกว่าการสอนเพียงทฤษฎีเท่านั้น	4.07	0.86	มาก
ท่านเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ความบันเทิงที่สำคัญ	3.89	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า วิธีวิจัยของนักศึกษาในด้านความคิดเห็นมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- เห็นด้วยมาก 1 ท่านคิดว่าการเรียนเสริมหลักสูตร เช่น ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ วิชาชีพเฉพาะทาง เป็นต้น ทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น (4.11)
- ” 2 ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาควรเสนอสิ่งที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงมากกว่าการสอนเพียงทฤษฎีเท่านั้น (4.07)
- ” 3 ท่านเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ความบันเทิงที่สำคัญ (3.89)
- ” 4 ท่านคิดว่าการได้ศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียงเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้มีงานทำที่ดี (3.54)

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

ความคิดเห็น	Mean	S.D	ระดับความคิดเห็น
ท่านคิดว่าการทำอาหารต่างชาติทำให้คุ้มเป็นคนทันสมัย	2.82	1.09	ปานกลาง
ท่านรู้สึกว่าการทำอาหารแบบบุฟเฟ่เป็นการประหัตและสามารถทำอาหารได้หลากหลายชนิด	3.38	0.97	ปานกลาง
ในการซื้อสินค้าท่านคำนึงถึงราคามากกว่าตรายี่ห้อ	3.63	0.92	มาก
ท่านคิดว่าสินค้าที่ดีย่อมมีราคาแพง	3.30	0.98	ปานกลาง
ท่านคิดว่าการซื้อสินค้าเงินผ่อนทำให้ไม่ต้องจ่ายเงินครั้งละมาก ๆ	3.23	1.02	ปานกลาง
ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปง่ายแก่การบริโภค เช่น นม น้ำผลไม้ อาหารสำเร็จรูป บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น	3.66	0.85	มาก
ท่านคิดว่าการซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตง่ายมากและไม่มีน้ำใจว่าจะได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการ	3.54	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความคิดเห็นมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- เห็นด้วยมาก 1 ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปง่ายแก่การบริโภค เช่น นม
น้ำผลไม้ อาหารสำเร็จรูป บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น (3.66)
- ” 2 ใน การซื้อสินค้าท่านคำนึงถึงราคามากกว่าตรายี่ห้อ (3.63)
- ” 3 ท่านคิดว่าการซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตง่ายมากและไม่มีน้ำใจ
ว่าจะได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการ (3.54)
- เห็นด้วยปานกลาง 4 ท่านรู้สึกว่าการทำอาหารแบบบุฟเฟ่เป็นการประหัตและ
สามารถทำอาหารได้หลากหลายชนิด (3.38)
- ” 5 ท่านคิดว่าสินค้าที่ดีย่อมมีราคาแพง (3.30)
- ” 6 ท่านคิดว่าการซื้อสินค้าเงินผ่อนทำให้ไม่ต้องจ่ายเงินครั้งละ
มาก ๆ (3.23)
- ” 7 ท่านคิดว่าการทำอาหารต่างชาติทำให้คุ้มเป็นคนทันสมัย (2.82)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต

ความคิดเห็น	Mean	S.D	ระดับความ คิดเห็น
ท่านเป็นคนคิดถึงอนาคตเสมอ	4.06	0.89	มาก
การศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี	4.19	0.94	มาก
ท่านคิดว่าหากคนไทยยังนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมาจากไม้แล้ว ไม่มีการปลูกป่าทดแทนย่อมเกิดปัญหาน้ำท่วมต่อไปในอนาคต	4.12	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า วิธีชีวิตของนักศึกษาในด้านความคิดเห็นมีระดับความ
คิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เห็นด้วยมาก 1 การศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี (4.19)

” 2 ท่านคิดว่าหากคนไทยยังนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมาจากไม้แล้ว
ไม่มีการปลูกป่าทดแทนย่อมเกิดปัญหาน้ำท่วมต่อไปในอนาคต
(4.12)

” 3 ท่านเป็นคนคิดถึงอนาคตเสมอ (4.06)

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย
นเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม

ความคิดเห็น	Mean	S.D	ระดับความ คิดเห็น
การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติทำให้การบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป เช่น การทานอาหารจานด่วน เป๊กเกอร์ เป็นต้น	3.93	0.92	มาก
ท่านคิดว่าควรใช้สินค้าไทยเพื่อสร้างความนิยมไทย	3.99	0.94	มาก
ท่านคิดว่าควรทานอาหารไทยเพื่ออนุรักษ์ความเป็นไทย	3.99	0.94	มาก
ท่านคิดว่าการเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ท่านดูเป็นคนทันสมัย	2.97	1.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า วิถีชีวิตของนักศึกษาในด้านความคิดเห็นมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เห็นด้วยมาก	1 ท่านคิดว่าควรใช้สินค้าไทยเพื่อสร้างความนิยมไทย (3.99)
"	2 ท่านคิดว่าควรทานอาหารไทยเพื่อนุรักษ์ความเป็นไทย (3.99)
"	3 การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติทำให้การบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป เช่น การทานอาหารจานด่วน เป๊กเกอร์ เป็นต้น (3.98)
เห็นด้วยปานกลาง	4 ท่านคิดว่าการเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ท่านดูเป็นคนทันสมัย (2.97)

จากตารางที่ 4.4 – 4.19 เป็นการแสดงผลการศึกษาเกี่ยวกับวิธีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ใน 3 องค์ประกอบน คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น ซึ่งสามารถสรุปวิธีชีวิตของนักศึกษาในแต่ละองค์ประกอบ โดยปรากฏดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยสูงสุดของวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ในแต่ละ องค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ยสูงสุด
ด้านกิจกรรม	กิจกรรมในวันหยุดพักผ่อนเกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ (4.06)
ด้านความสนใจ	ความสนใจเกี่ยวกับครอบครัวในด้านการให้ความสำคัญกับครอบครัว (3.99)
ด้านความคิดเห็น	ความคิดเห็นที่มีต่อธุรกิจในเรื่องที่เกี่ยวกับหอพักว่าควรสะอาด ปลอดภัย และ ราคาไม่แพง (4.21)

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร
พะเยา โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน**

สมมุติฐานข้อที่ 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา เพศหญิงและเพศชาย มีวิธีชีวิตที่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ใน 3 องค์ประกอบน คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น โดยเปรียบเทียบในแต่ละ องค์ประกอบตามตัวแปรเพศ ปรากฏดังตารางที่ 4.21 - 4.23

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ
ด้านกิจกรรม

วิธีชีวิตของนักศึกษา	เพศ					
	ชาย n = 215		หญิง n = 167		t	p
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
งานอดิเรก	3.03	0.64	3.07	0.73	-0.53	0.03*
วันหยุดพักผ่อน	3.19	0.41	3.28	0.49	-1.93	0.05
การร่วมกิจกรรม สมาชิกนรน	2.73	0.81	2.62	0.97	1.21	0.00*
การจ่ายตลาด	3.28	0.76	3.67	0.78	-4.93	0.43
การเล่นกีฬา	2.95	0.82	2.64	0.91	3.40	0.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ด้านกิจกรรม พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีวิธีชีวิตด้านกิจกรรม ที่เกี่ยวกับงานอดิเรก การร่วมกิจกรรม สมาชิกนรน และการเล่นกีฬา แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉลี่ยนักศึกษาชายมีการร่วมกิจกรรม การเป็นสมาชิกนรนของ มหาวิทยาลัย และการเล่นกีฬามากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนนักศึกษาหญิงมีวิธีชีวิตด้านกิจกรรม ที่เกี่ยวกับงานอดิเรกมากกว่านักศึกษาชาย วิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาด และ วันหยุดพักผ่อนของทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ
ด้านความสนใจ

วิธีชีวิตของนักศึกษา	เพศ					
	ชาย n = 215		หญิง n = 167		t	p
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ครอบครัว	3.37	0.62	3.50	0.62	-2.02	0.32
สันทนาการ	3.46	0.59	3.65	0.54	-3.23	0.47
แฟชั่น	3.07	0.68	3.47	0.79	-5.14	0.03*
อาหาร	3.37	0.44	3.52	0.54	-2.84	0.00*
สื่อต่าง ๆ	3.46	0.57	3.57	0.60	-1.81	0.23

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ด้านความสนใจ พนบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีวิธีชีวิตด้านความสนใจ ในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น และอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉลี่ย นักศึกษาหญิงมีความสนใจเรื่องแฟชั่น และอาหารมากกว่านักศึกษาชาย ส่วนวิธีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทนาการ และสื่อต่าง ๆ ของทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษา หญิงไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ
ด้านความคิดเห็น

วิธีชีวิตของนักศึกษา	เพศ					
	ชาย n = 215		หญิง n = 167		t	p
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
ปัญหาสังคม การเมือง	3.89	0.74	4.31	0.58	-6.08	0.00*
ธุรกิจ	3.84	0.65	4.09	0.58	-3.90	0.05
การศึกษา	3.83	0.62	3.99	0.55	-2.70	0.03*
ผลิตภัณฑ์	3.36	0.50	3.38	0.54	.42	0.19
อนาคต	3.94	0.76	4.36	0.61	-6.02	0.00*
วัฒนธรรม	3.61	0.62	3.87	0.64	-3.99	0.71

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ ด้านความคิดเห็น พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง การศึกษา และอนาคต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉลี่ยนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง การศึกษา และอนาคต มากกว่านักศึกษาชาย ส่วนวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ และวัฒนธรรม ของทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.21 - 4.23 แสดงผลการเปรียบเทียบในแต่ละองค์ประกอบตามดัวเปรียบ เพศ ได้แก่ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น เมื่อทำการเปรียบเทียบวิถีชีวิตของ นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา โดยรวมทั้ง 3 องค์ประกอบ พบว่า นักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิงมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉลี่ยนักศึกษาหญิงมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น มากกว่านักศึกษาชาย ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตามเพศ

วิถีชีวิตของนักศึกษา	เพศ				t	p
	ชาย n = 215	S.D.	หญิง n = 167	S.D.		
	Mean		Mean			
ด้านกิจกรรม	3.11	0.38	3.17	0.44	-1.32	0.03*
ด้านความสนใจ	3.36	0.36	3.54	0.43	-4.47	0.00*
ด้านความคิดเห็น	3.70	0.46	3.93	0.40	-5.03	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมบุติฐานข้อที่ 2 นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตาม ระดับชั้นปี ใน 3 องค์ประกอบน คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น โดยเปรียบเทียบ ในแต่ละองค์ประกอบตามตัวแปรระดับชั้นปี ดังตารางที่ 4.25 - 4.36

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนกตาม ระดับชั้นปี ด้านกิจกรรม

กิจกรรม	ระดับชั้นปี								F	p		
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป					
	n = 156	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.				
งานอดิเรก	2.950	0.723	3.176	0.598	2.991	0.741	3.150	0.644	2.94	0.03*		
วันหยุดพักผ่อน	3.159	0.469	3.310	0.419	3.314	0.377	3.245	0.473	2.95	0.03*		
การร่วมกิจกรรม และสามารถรับรู้	2.926	0.872	2.800	0.677	2.040	0.972	2.480	0.879	15.98	0.00*		
การจ่ายตลาด	3.419	0.741	3.480	0.840	3.540	0.865	3.435	0.824	0.33	0.80		
การเล่นกีฬา	2.750	0.925	2.890	0.743	2.734	0.854	2.935	0.929	1.14	0.32		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 พนว นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้าน กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก วันหยุดพักผ่อน การร่วมกิจกรรมและสามารถรับรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาด และการเล่นกีฬาไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.26 - 4.28

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรกของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 2
		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 2
		2.95	2.99	3.15	3.17
ชั้นปีที่ 1	2.95	-	0.70	0.03*	0.01*
ชั้นปีที่ 3	2.99		-	0.20	0.12
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.15			-	0.80
ชั้นปีที่ 2	3.17				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พนว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรกน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับวันหยุดพักผ่อนของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3
		ชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป	3.159	3.245	3.310
ชั้นปีที่ 1	3.159	-	0.16	0.00*	0.03*
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.245		-	0.34	0.40
ชั้นปีที่ 2	3.310			-	0.95
ชั้นปีที่ 3	3.314				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับวันหยุดพักผ่อนน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมและ
สามารถของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 1	
		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 1	
			2.04		2.48		2.80		2.92
ชั้นปีที่ 3	2.04	-		0.00*		0.00*		0.00*	
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	2.48		-		-	0.01*		0.00*	
ชั้นปีที่ 2	2.80				-		0.24		
ชั้นปีที่ 1	2.92						-		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มีวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม และสามารถของนักศึกนรมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ขึ้นไป ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมและสามารถของนักศึกนรม น้อยกว่านักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบวิธีชี้วิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกรียง พะ夷ฯ จำแนกตาม
ระดับชั้นปี ด้านความสนใจ

ความสนใจ	ระดับชั้นปี								F	p		
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4 ปัจจุบัน					
	n = 156	S.D.	n = 100	S.D.	n = 49	S.D.	n = 77	S.D.				
Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.					
ครอบครัว	3.487	0.671	3.393	0.549	3.530	0.588	3.307	0.627	1.97	0.11		
สันทานาการ	3.567	0.569	3.515	0.612	3.693	0.530	3.467	0.579	1.70	0.16		
แฟชั่น	3.153	0.750	3.295	0.686	3.596	0.746	3.178	0.820	4.71	0.00*		
อาหาร	3.503	0.487	3.378	0.497	3.505	0.492	3.371	0.499	2.13	0.09		
สื่อต่างๆ	3.501	0.627	3.484	0.475	3.530	0.579	3.574	0.655	0.38	0.76		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า นักศึกษาในแต่ละระดับชั้นปีมีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทานาการ อาหาร และสื่อต่างๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น
ของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 4		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3	
		ชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป	3.15	ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.17	ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป	3.29	ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป	3.59
ชั้นปีที่ 1	3.15	-		0.81		0.14		0.00*	
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป		3.17		-		0.30		0.00*	
ชั้นปีที่ 2		3.29				-		0.02*	
ชั้นปีที่ 3		3.59						-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.30 พนวณ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิธีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่นมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 4 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา จำแนกตาม
ระดับชั้นปี ด้านความคิดเห็น

ความคิดเห็น	ระดับชั้นปี								F	p		
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4 ปัจจุบัน					
	n = 156	S.D.	n = 100	S.D.	n = 49	S.D.	n = 77	S.D.				
Mean		S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.				
ปัญหาสังคม	4.224	0.647	3.847	0.700	4.398	0.618	3.886	0.754	11.85	0.00*		
การเมือง												
ธุรกิจ	4.043	0.618	3.773	0.635	4.170	0.585	3.889	0.643	6.09	0.00*		
การศึกษา	3.992	0.566	3.782	0.665	3.994	0.506	3.834	0.623	3.21	0.02*		
ผลิตภัณฑ์	3.418	0.493	3.368	0.527	3.352	0.536	3.295	0.547	1.00	0.39		
อนาคต	4.241	0.705	3.960	0.696	4.306	0.673	4.008	0.827	4.73	0.00*		
วัฒนธรรม	3.809	0.640	3.580	0.678	3.913	0.569	3.623	0.625	4.68	0.00*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.31 พนบว่า นักศึกษาในแต่ละระดับชั้นปีมีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา อนาคต และวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายอุปโภคบริโภค Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.32 - 4.36

ตารางที่ 4.32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม
การเมืองของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3
ชั้นปีที่ 2	3.84	-	0.70	0.00*	0.00*
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.88		-	0.00*	0.00*
ชั้นปีที่ 1	4.22			-	0.12
ชั้นปีที่ 3	4.39				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องปัญหาสังคม การเมือง มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3
		ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 3
ชั้นปีที่ 2	3.77	-	0.22	0.00*	0.00*
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.88		-	0.07	0.01*
ชั้นปีที่ 1	4.04			-	0.21
ชั้นปีที่ 3	4.17				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ น้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3
		ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3
ชั้นปีที่ 2	3.782	-	0.56	0.00*	0.04*
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.834		-	0.06	0.14
ชั้นปีที่ 1	3.992			-	0.97
ชั้นปีที่ 3	3.994				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.34 พบร่วมกันว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา น้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 3
		ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป	ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป	ชั้นปีที่ 3
ชั้นปีที่ 2	3.96	-	0.65	0.00*	0.00*
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	4.00		-	0.02*	0.02*
ชั้นปีที่ 1	4.24			-	0.58
ชั้นปีที่ 3	4.30				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.35 พนบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมของนักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปี	Mean	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 4		ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 3	
		ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป	3.58	ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.62	ชั้นปีที่ 1	3.80	ชั้นปีที่ 3	3.91
ชั้นปีที่ 2	3.58	-	0.65	0.00*	0.00*				
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	3.62		-	0.03*	0.01*				
ชั้นปีที่ 1	3.80			-		0.32			
ชั้นปีที่ 3	3.91					-			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**สมบูรณ์ข้อที่ 3 นักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา ที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน
แตกต่างกันมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน**

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ใน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น โดยเปรียบเทียบในแต่ละองค์ประกอบตามตัวแปรรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ดังตารางที่ 4.37 - 4.47

**ตารางที่ 4.37 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา ด้านกิจกรรม
จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน**

กิจกรรม	รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน						F	P
	ไม่เกิน 5,000 บาท		5,001 - 8,000 บาท		มากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป			
	n = 186	Mean	S.D.	n = 135	Mean	S.D.	n = 61	
งานอดิเรก	3.072	0.712	3.097	0.583	2.908	0.789	1.73	0.17
วันหยุดพักผ่อน	3.250	0.513	3.244	0.374	3.171	0.396	0.75	0.47
การร่วมกิจกรรม และสมาชิกนรน	2.948	0.784	2.692	0.835	1.893	0.847	38.74	0.00*
การซื้อขายตลาด	3.508	0.812	3.485	0.732	3.221	0.868	3.14	0.04*
การเล่นกีฬา	2.758	0.924	2.951	0.791	2.729	0.868	2.34	0.09

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกันมีวิถีชีวิต ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม สมาชิกนรนกับทางมหาวิทยาลัย และการซื้อขายตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก วันหยุดพักผ่อน และการเล่นกีฬาไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.38 - 4.39

ตารางที่ 4.38 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม
และสมาชิกนรนของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	มากกว่า 8,000	5,001 - 8,000	ไม่เกิน 5,000
		บาทขึ้นไป	บาท	บาท
		1.893	2.69	2.94
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	1.89	-	0.00*	0.00*
5,001 - 8,000 บาท	2.69		-	0.00*
ไม่เกิน 5,000 บาท	2.94			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.38 พนวจ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม และสมาชิกนรน มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และ มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป แต่นักศึกษา ที่มีรายได้ (รายรับ) มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม และสมาชิกนรน น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.39 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิชีชิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาดของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	มากกว่า 8,000	5,001 - 8,000	ไม่เกิน 5,000
		บาทขึ้นไป	บาท	บาท
		3.22	3.48	3.50
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	3.22	-	0.03*	0.01*
5,001 - 8,000 บาท	3.48		-	0.79
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.50			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.39 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิชีชิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาดน้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และ ไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.40 การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความสนใจ
จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน

ความสนใจ	รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน			F	p		
	ไม่เกิน 5,000 บาท	5,001 - 8,000 บาท	มากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป				
	n = 186	n = 135	n = 61				
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
ครอบครัว	3.430	0.660	3.397	0.528	3.513	0.705	0.72 0.48
สันทานาการ	3.580	0.587	3.490	0.558	3.586	0.603	1.08 0.34
แฟชั่น	3.260	0.781	3.331	0.686	3.053	0.821	2.86 0.05
อาหาร	3.512	0.479	3.370	0.471	3.401	0.568	3.51 0.03*
สื่อต่าง ๆ	3.522	0.587	3.468	0.546	3.596	0.683	1.02 0.36

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.40 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกันมีวิถีชีวิต
ด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุนวิถี
ชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทานาการ แฟชั่น และสื่อต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่
4.41

ตารางที่ 4.41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร
ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	5,001 - 8,000	มากกว่า 8,000	ไม่เกิน 5,000
		บาท	บาทขึ้นไป	บาท
		3.37	3.40	3.51
5,001 - 8,000 บาท	3.37	-	0.68	0.01*
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	3.40		-	0.12
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.51			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.41 พนวจ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.42 การเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ด้านความคิดเห็น
จำแนกตามรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน

ความคิดเห็น	รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน						F	p
	ไม่เกิน 5,000 บาท	5,001 - 8,000 บาท	มากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป					
	n = 186	n = 135	n = 61	Mean	S.D.	Mean		
ปัญหาสังคม	4.147	0.671	3.850	0.758	4.381	0.546	14.38	0.00*
การเมือง								
ธุรกิจ	3.988	0.617	3.774	0.629	4.273	0.575	14.26	0.00*
การศึกษา	3.978	0.587	3.690	0.576	4.159	0.570	16.55	0.00*
ผลิตภัณฑ์	3.443	0.527	3.297	0.475	3.443	0.561	3.48	0.03*
อนาคต	3.320	0.696	3.935	0.774	4.437	0.648	10.78	0.00*
วัฒนธรรม	3.771	0.647	3.624	0.588	3.807	0.751	2.62	0.07

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา ผลิตภัณฑ์ และอนาคต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี Least Significant Difference (LSD) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.43 - 4.47

ตารางที่ 4.43 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม
การเมืองของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	5,001 - 8,000	ไม่เกิน 5,000	มากกว่า 8,000
		บาท	บาท	บาทขึ้นไป
		3.85	4.14	4.38
5,001 - 8,000 บาท	3.85	-	0.00*	0.00*
ไม่เกิน 5,000 บาท	4.14		-	0.02*
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	4.38			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.43 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนมากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท วิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชี้วัดด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	5,001 - 8,000	ไม่เกิน 5,000	มากกว่า 8,000
		บาท	บาท	บาทขึ้นไป
		3.77	3.98	4.27
5,001 - 8,000 บาท	3.77	-	0.00*	0.00*
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.98	-	-	0.00*
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	4.27	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.44 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนมากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิธีชี้วัดด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท วิธีชี้วัดด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.45 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชี้วัดด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	5,001 - 8,000	ไม่เกิน 5,000	มากกว่า 8,000
		บาท	บาท	บาทขึ้นไป
		3.69	3.97	4.15
5,001 - 8,000 บาท	3.69	-	0.00*	0.00*
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.97		-	0.03*
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	4.15			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.45 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนมากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิธีชี้วัดด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท วิธีชี้วัดด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.46 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	5,001 - 8,000	มากกว่า 8,000	ไม่เกิน 5,000
		บาท	บาทขึ้นไป	บาท
		3.29	3.32	3.44
5,001 - 8,000 บาท	3.29	-	0.76	0.01*
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	3.32		-	0.10
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.44			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.46 พนวจ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.47 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคุ่ของวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกัน

รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน	Mean	5,001 - 8,000	ไม่เกิน 5,000	มากกว่า 8,000
		บาท	บาท	บาทขึ้นไป
		3.93	4.16	4.43
5,001 - 8,000 บาท	3.93	-	0.00*	0.00*
ไม่เกิน 5,000 บาท	4.16	-	-	0.01*
มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป	4.43	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.47 พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนมากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท วิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคต น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงวิถีชีวิตของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ อันประกอบด้วยด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่มาก จึ้งในประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงวิถีชีวิตของนักศึกษาเพื่อนักการตลาด สามารถนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดกลุ่มเป้าหมายที่เป็น นักศึกษา ในบทนี้ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ รายละเอียดมีดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

- 1.1.1 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา
- 1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา จำแนก ตามลักษณะทางประชาร
- 1.1.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจหอพัก

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา ที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - 4 ขึ้นไป ปีการศึกษา 2551 จำนวน 382 คน

- 1.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ เพศ ระดับชั้นปี รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ตัวแปรตาม คือ ลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิต 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น

- 1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t - test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และ Least Significant Difference (LSD)

1.3 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร เพะเยา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 ระดับชั้นปีที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร เพะเยา โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ใน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

1. ด้านกิจกรรม

กิจกรรมที่นักศึกษาทำต่อหน้าบ้านน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มี 5 ข้อ ดังนี้คือ

- วันหยุดพักผ่อน 1. ดูโทรทัศน์
- 2. เล่นอินเทอร์เน็ต
- 3. ดูวีดีด ดูวีดี
- 4. พิงวิทบุ

การจ่ายตลาด 5. ซื้อสินค้าตามคิพาร์ทเม้นท์สโตร์และตลาดนัดที่ใกล้ที่พัก

2. ด้านความสนใจ

เรื่องที่นักศึกษาให้ความสนใจโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มี 5 ข้อ ดังนี้ คือ

- ครอบครัว 1. การให้ความสำคัญกับครอบครัว
- สันทานาการ 2. พิงเพลงเพื่อคลายเคลียด
- อาหาร 3. ขอบทานผัก, ผลไม้
- 4. ขอบทานอาหารไทย
- สื่อต่างๆ 5. โทรศัพท์ถือว่าเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญ

3. ด้านความคิดเห็น

เรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มี 5 ข้อ ดังนี้ คือ

ธุรกิจ	1. หอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง
อนาคต	2. การศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี
ปัญหาสังคม การเมือง	3. ควรช่วยกันประยัดคพลังงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน
ธุรกิจ	4. การดำเนินธุรกิจการมีจริยธรรมและซื่อสัตย์ต่อสุกต้า
อนาคต	5. ถ้าหากคนไทยยังนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากไม้แล้วไม่มีการปลูกป่าทดแทนย่อมเกิดปัญหาน้ำท่วมต่อไปในอนาคต

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบวิธีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกริก พะเยา โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีวิธีชีวิตด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็น ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า

นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก การร่วมกิจกรรม สมนาคุณรรณ และการเล่นกีฬาแตกต่างกัน ส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาด และวันหยุดพักผ่อนไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชายมีการร่วมกิจกรรม สมนาคุณรรณ และการเล่นกีฬามากกว่านักศึกษาหญิง ส่วนนักศึกษาหญิงมีวิธีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรกมากกว่า นักศึกษาชาย

นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีวิธีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่น และอาหารแตกต่างกัน ส่วนความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทนาการ และสื่อต่างๆ ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาหญิงมีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องแฟชั่น และอาหารมากกว่า นักศึกษาชาย

นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีวิธีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง การศึกษา และอนาคตแตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ และวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมือง การศึกษา และอนาคต มากกว่านักศึกษาชาย

2. นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า

นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก วันหยุดพักผ่อน และการร่วมกิจกรรม สามารถชี้แจง แต่ก็ต้องส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการปฏิบัติ กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรกน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป นอกจากนี้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับวันหยุดพักผ่อนน้อยกว่าชั้นปีที่ 2 และ 3 ส่วนการร่วมกิจกรรมและสามารถชี้แจง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 มีการร่วมกิจกรรมและสามารถมากกว่าชั้นปีที่ 3 และ 4 ขึ้นไป แต่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีการร่วมกิจกรรมและสามารถน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป

นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่ เกี่ยวกับแฟชั่น แตกต่างกัน ส่วนความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทานการ อาหาร และสื่อ ต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับแฟชั่นมากกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2 และ 4 ขึ้นไป

นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา สังคมและการเมือง ธุรกิจ การศึกษา อนาคต และวัฒนธรรมแตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็น เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 3 มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองและสังคม อนาคต และวัฒนธรรมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป ส่วนนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 ขึ้นไป แต่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 น้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 3

3. นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนแตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า

นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกันมีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่ เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรม สามารถชี้แจงกับทางมหาวิทยาลัย และการจ่ายตลาด แตกต่างกัน ส่วน วิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรก วันหยุดพักผ่อน และการเล่นกีฬาไม่แตกต่างกัน โดย นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม และสามารถมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และมากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป แต่นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) หากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม และสามารถน้อยกว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท ส่วนวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่

เกี่ยวกับการจ่ายตลาดนั้นนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจ่ายตลาดน้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และ ไม่เกิน 5,000 บาท

นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แต่ก็ต่างกันมีวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร แต่ก็ต่าง ส่วนความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทานการแฟชั่น และสื่อต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหาร มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท

นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แต่ก็ต่างกัน มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมือง ธุรกิจ การศึกษา ผลิตภัณฑ์ และอนาคต แต่ก็ต่างกัน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน มากกว่า 8,000 บาทขึ้นไป มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมือง ธุรกิจ การศึกษา และอนาคตมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท แต่นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท วิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมือง ธุรกิจ การศึกษา และอนาคต น้อยกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท

2. การอภิปรายผล

2.1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า

กิจกรรมที่นักศึกษาทำค่อนข้างบ่อย คือ กิจกรรมที่ทำในวันหยุดพักผ่อน ได้แก่ 蹴鞠ทัศน์ เล่นอนเทอร์เน็ต ดูวีดีโอ ฟังวิทยุ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวนেื่องกับสื่อที่นักศึกษานิยมทำเพียงลำพัง อาจเนื่องมาจากการสื่อดังกล่าวล้วนแต่เป็นสื่อที่อยู่ใกล้ตัวของนักศึกษา สามารถหาซื้อได้ง่าย และมีความหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ ซึ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มักมีคือความคิดของตนเองเป็นหลัก ชอบมีประสบการณ์ใหม่ ๆ แสวงหาความหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ศุภารักษ์ สุระเสน (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า สำหรับวัยรุ่นการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เป็นการช่วยตอบสนองความต้องการของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องการแสวงหา

ประสบการณ์ใหม่ ๆ การได้รับการยกย่องจากผู้อื่น การพักผ่อนหย่อนใจ คลายเครียด กิจกรรมที่วัยรุ่นชอบส่วนใหญ่ ได้แก่ อ่านหนังสือพิมพ์ คุภพยนตร์ พิงค์ครีบ ศูนย์หัตถศิลป์ ฯลฯ อีกเหตุผลหนึ่งอาจจะเนื่องมาจากการนักศึกษาต้องการคลายเครียดจากการเรียนเมื่อมีเวลาว่างในวันหยุดพักผ่อนนักศึกษาจึงทำกิจกรรมตามความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของกรัณฑ์ ปัญโญ (2541 : 75) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการดำเนินชีวิตในด้าน การจัดการกับความเครียด ซึ่งสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด คือ อ่านหนังสือไม่ทัน ใกล้สอบ เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ และมีวิธีแก้ความเครียด เช่น พิงเพลง คุภพยนตร์ ศูนย์หัตถศิลป์ เล่นอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา ให้ความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทานการ การรับประทานอาหารประเภทผัก ผลไม้ และอาหารไทย รวมไปถึงเครื่องมือสื่อสารซึ่งได้แก่ โทรศัพท์ จะเห็นได้ว่าสิ่งที่นักศึกษาสนใจและให้ความสำคัญเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง อาจเนื่องมาจากการกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความคิดของตนเองเป็นหลัก เป็นตัวของตัวเอง มีความกระตือรือร้น ชอบแสวงหาความหลากหลาย อีกทั้งยังสนใจเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวโดยเฉพาะครอบครัว ซึ่งถือว่าครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด บิความคาดหวังมีหน้าที่อบรมสั่งสอนแบบการดำเนินชีวิตให้แก่บุตรและเป็นแม่แบบทางด้านพฤติกรรมการบริโภค อีกทั้งครอบครัวยังมีหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภค คือ การกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม เช่น การสั่งสอนผู้ก่อการ การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกรับประทานอาหาร การเข้าร่วมกิจกรรมสันทานการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ศุภนารชิต วงศ์ประภารัตน์ (2551 : 67) พบว่า แหล่งความรู้ด้านอาหารและโภชนาการของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งส่วนใหญ่ได้รับมาจากบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 73.04 และความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคอาหารกับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การบริโภคอาหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการบริโภคอาหารของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการที่กลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ในการศึกษาที่มีความต้องการในการรับประทานอาหารที่หลากหลาย ด้วยการรับประทานอาหารประเภทผัก ผลไม้ และซับแทนอาหารไทย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ พัชราภรณ์ เยี้ยสกุล (2545 : 39) พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักศึกษาวัยรุ่นหญิงในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่กลุ่มที่ควบคุมน้ำหนักนิยมรับประทานข้าวสวย เนื้อหมู และรับประทานกับข้าวประเภทผัก กลุ่มที่ไม่ควบคุมน้ำหนักนิยมรับประทานอาหารทุกประเภท โดยมีความถี่ในการรับประทานสูงสุด คือ การรับประทานผลไม้ เช่น มะละกอ สับปะรด เป็นต้น นอกจากการใช้คือตอนเองเป็นหลักแล้วกลุ่มวัยรุ่นยังชอบแสวงหา

ความหลากหลาย ซ่อนมีประสบการใหม่ ๆ และขอบก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะ โทรศัพท์ซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่นักศึกษาให้ความสนใจมาก อาจเนื่องมาจากในปัจจุบัน เทคโนโลยีด้านการสื่อสารนับว่ามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งโทรศัพท์ยังมีรูปแบบที่สวยงาม มีระบบที่ทันสมัย สามารถตอบสนองความต้องการของวัยรุ่นที่ชอบความหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิเชียร สืบสาราญ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระบบ การสื่อสารที่สำคัญ รวดเร็ว เหมาะกับบุคคลสมัยในปัจจุบัน

ส่วนในด้านความคิดเห็น พบร้า นักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ระบุว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจว่าหอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง และการดำเนินธุรกิจควรมีจริยธรรมและซื่อสัตย์ต่อสุกค้า อาจเนื่องมาจากการนักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จึงต้องการหอพักที่มีราคาไม่แพง อีกทั้งยังต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความสะดวก ต่าง ๆ เช่น ห้องน้ำส่วนตัว โต๊ะ เตียง พัดลม เป็นต้น ตลอดจนการดูแลความสะอาดของเจ้าของหอพัก และการรักษาความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ณัฐพลด กอกคำแหง (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่เข้าหอพักในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,001 – 4,000 บาท โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้เตียงภายในหอพักเป็นแบบเตียงคู่ มีโทรศัพท์ภายในหอพักซึ่งใช้โทรศัพท์ได้ทั่วประเทศและต้องการให้ค่าเช่าหอพักต่อเดือนอยู่ในช่วงระหว่าง 1,501 – 2,000 บาท มีความต้องการเพอร์นิเชอร์เพิ่มจากเพอร์นิเชอร์มาตรฐานที่หอพักมีไว้ให้ คือ ชั้นวางหนังสือ รองลงมาคือ โต๊ะเครื่องแป้ง และโทรศัพท์ด้วย นอกจากราคาซึ่งมีความต้องการให้มีระยะเวลาการจ่ายค่าเช่าล่วงหน้า 1 เดือน โดยนิลักษณะการชำระค่าน้ำและค่าไฟแบบมิเตอร์ นอกจากความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจแล้วนักศึกษายังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา ปัญหาสังคม และอนาคต ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การศึกษาทำให้มีอนาคตที่ดี และตระหนักรถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการประยุกต์พัฒนาเพื่อลดภาวะโลกร้อน หรือลดการใช้พลังงานที่ทำลายธรรมชาติ อาจเนื่องมาจากการปัจจุบันคนไทยเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้นนักศึกษาจึงตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะสามารถทำให้มีงานทำที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ มัทธี ชูกรรพ์ (2543 : 97) สรุปว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มวิชาชีพ โดยกลุ่มวิชาชีพ เป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อที่จะจบออกไปประกอบอาชีพเป็นหลัก และจากการที่กลุ่มนักศึกษาตระหนักรถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น อาจจะเนื่องมาจากการปัจจุบันนักศึกษาได้รับข่าวสารการรณรงค์เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นทั้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เป็นต้น และการสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ในหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งทางมหาวิทยาลัยนเรศวร พระยา ได้มีการขัดตั้งชั้นรวมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมขึ้นเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ วินลพวรรณ ทองเกล็ด (2541 : 52) พบว่า นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏลำปาง ที่ไม่ได้เรียนวิชาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความสำนึกร่วมในการอนุรักษ์ พลังงานสูงกว่านักศึกษาที่ได้เรียน ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายด้าน เช่น การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกชั้นรวมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การได้รับการอบรมเลี้ยง ดูสั่งสอนมาจากการอบรมครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สถานศึกษาสื่อมวลชน และอื่น ๆ การได้ รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งนักศึกษาได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทาง โทรศัพท์มากที่สุด รองลงมาเป็นวิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล การได้เรียนวิชาอื่นที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแทรกอยู่ ได้แก่ วิชามนุษย์กับสังคม ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต วิทยาศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม

2.2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พระยา จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า นักศึกษาเพศหญิงและชายมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ

ด้านกิจกรรม นักศึกษาชายมีการร่วมกิจกรรม การเป็นสมาชิกชั้นรวมของ มหาวิทยาลัย และการเล่นกีฬามากกว่านักศึกษาหญิง อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายชอบอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มสมาคม และชอบเล่นกีฬาร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น บาสเกตบอล พุตบล๊อก บีบีกัน เป็นต้น ซึ่ง สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของระพีพรรณ ศรีวัฒน์กัทรา และธิดารัตน์ ดาวรุจิริกุล (2545 : 320) สรุปว่า นักศึกษาชายสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปราจีนบุรี มีความ สนใจที่จะทำกิจกรรมหรือให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทั้งกิจกรรมของสถาบันและกิจกรรม ของนักศึกษาเองมากกว่านักศึกษาหญิง และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ บุหงา วงศ์พิมาย (2544 : 52) สรุปว่า นักศึกษาเพศชายที่อยู่หอพักของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดภูเก็ตมีการปฏิบัติ กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ส่วนนักศึกษาหญิงมีวิถีชีวิตด้าน กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานอดิเรกมากกว่านักศึกษาชาย อาจเนื่องมาจากการอดิเรกส่วนใหญ่ที่นักศึกษา นิยมทำ คือ การทำอาหารรับประทานเอง ซึ่งตั้งแต่ดีตจันถึงปัจจุบันหน้าที่การทำอาหาร รับประทานส่วนใหญ่มักเป็นหน้าที่ของเพศหญิง อีกทั้งเพศหญิงมักจะรับประทานอาหารที่ตนเอง ชอบเป็นหลักจึงชอบทำอาหารรับประทานเองเพื่อให้ได้รสชาติดีตามที่ตนเองชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นพมาศ ณอนอมสิน (2548:138) สรุปว่า นิสิตหญิงหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ส่วนใหญ่มักจะเลือกรับประทานอาหารตามความต้องการและความชอบของตนเองเป็นหลัก

ด้านความสนใจ นักศึกษาหญิงมีความสนใจเรื่องแฟชั่น และอาหารมากกว่า นักศึกษาชาย อาจเนื่องมาจากการชอบแฟชั่นเป็นเพศที่รักสวยรักงาม ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับแฟชั่น

อยู่่เสนอ สนใจในการรักษาสูตรร่างให้คุดี ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กัตตพร สังฆสุบรรณ (2549 : 132) สรุปว่า รูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มผู้บริโภคหญิงโสดในกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 20 – 26 ปี มีความสนใจในเรื่องข้อมูลข่าวสารแฟชั่นมากที่สุด และกิจกรรมที่ชอบทำ ทั้งในวันธรรมดากลางวันหยุด คือ การซื้อของ และเตรียมความงาม และสอดคล้องกับ ผลการศึกษา ของ เฉลิมพล โสมอินทร์ (อ้างถึงใน นพมาศ ถนนสิน 2548 : 21) สรุปว่า ค่านิยมของวัยรุ่น เพศหญิงต้องมีหุ่นดี หุ่นผอมเพรียวเพื่อให้ได้เสื้อผ้าแฟชั่นที่ตัวเล็ก ๆ จะได้สวยงามและเสน่ห์

ด้านความคิดเห็น นักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาสังคม และการเมือง การศึกษา และอนาคตมากกว่านักศึกษาชาย อาจเนื่องมาจากการเป็นจุบันเพศหญิงมีบทบาทในสังคมมากขึ้น มีความสนใจในด้านการศึกษาและความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพและมีความก้าวหน้าในอนาคต โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ระพีพรรณ ถาวรสุจริตกุล และธิรัตน์ ถาวรสุจริตกุล (2545 : 320) พบว่า นักศึกษาชายสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ ปราจีนบุรี มีลักษณะ รูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาชีพสูงกว่านักศึกษาหญิง โดยมีความสนใจด้านการสร้างฐานะ เลือกเรียนวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากกว่าและทำให้มีความก้าวหน้าในอนาคต

2.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นปี พนบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากการนักศึกษาแต่ละชั้นปีมีช่วงอายุที่แตกต่างกันจึงมีความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกันทำให้มีการดำเนินชีวิต ความต้องการ ความพอดใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ มัธรี ชูกรพาย (2543:97) สรุปว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหงแต่ละชั้นปีมีการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน แสดงว่านักศึกษาแต่ละชั้นปีต่างมีอิสระในการเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยตามความต้องการ ความสนใจ และความพอดใจของตนเอง

2.4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบวิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเรศวร พะเยา จำแนกตามตัวแปรรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน พนบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน แตกต่างกันมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ

ด้านกิจกรรม นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมและสามารถมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท และมากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป อาจเนื่องมาจากการ ของผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งอาจจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม อีกทั้งส่วนใหญ่มาจากสังคมต่างจังหวัดที่มีการพึ่งพาอาศัยกัน และเกื้อกูลซึ่งกัน

และก้านสามารถเข้ากับบุคคลอื่น ได้ง่ายซึ่งมีการเข้าร่วมกิจกรรมและสามารถชักชวนของทางมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001–8,000 บาท และมากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป ซึ่งผู้ปกครองอาจจะประกอบอาชีพอื่นที่นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรม และนักศึกษาอาจจะเคยชินกับการใช้ชีวิตแบบสังคมเมืองที่มีการพึ่งพาอาศัยกันน้อยซึ่งทำให้เข้ากับบุคคลอื่นในสังคมได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ขัยวนิษฐ์ พรมนิต (2550 : 82) พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมในการลงทุนของทางมหาวิทยาลัยและกิจกรรมส่วนตัวแตกต่างกับนักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจและธุรกิจส่วนตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่มาจากสังคมชนบทสามารถเข้ากับคนอื่น ได้ง่ายในขณะที่นักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจและธุรกิจส่วนตัว ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ในเขตเทศบาลมีวิถีชีวิตแบบสังคมเมืองที่พึ่งพาอาศัยกันน้อยทำให้การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและความสามารถในการเข้ากับคนอื่นน้อยลง นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท และระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านกิจกรรมที่เกี่ยวกับการซื้อขายตลาด มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนมากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดัดแปลงนักศึกษาต้องการประยุกต์ค่าใช้จ่ายจึงนิยมนื้อสินค้าตามศีพาร์ทเม้นท์สโตร์และตลาดนัดที่ใกล้ที่พัก อีกทั้งยังเป็นสินค้าที่มีราคาไม่แพงมากนักและประยุกต์ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นพมาศ ถนนสิน (2548 : 140) สรุปว่า ด้านพฤติกรรมการใช้สินค้า นิสิตหญิงในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่นิยมใช้สินค้าแบรนด์เนมเนื่องจากราคาแพงเกินไป และส่วนใหญ่จะซื้อสินค้าที่ตลาดนัดภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งของที่ห้างสรรพสินค้าหรือตลาดนัดดูจัดการ

ด้านความสนใจ นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีวิถีชีวิตด้านความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับอาหารมากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท อาจเนื่องมาจากการนักศึกษามีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือนต่ำจึงนิยมปูงอาหารรับประทานเองเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย อีกทั้งยังได้รับประทานอาหารตามรสชาติที่ตนเองชอบ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่นิยมรับประทานอาหารไทย ผัก และผลไม้ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานการวิจัยของ กรรณ์ ปัญญู (2542 : 76) พบว่า การดำเนินชีวิตในด้านการรับประทานอาหารของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับดี กือ นักศึกษาไม่รับประทานอาหารประเภทหมักดอง ไม่รับประทานอาหารที่มีสารกันบูด ไม่รับประทานอาหารฟاستฟูด ไม่รับประทานอาหารที่มีคลอรีโนลด์สูง

ด้านความคิดเห็น นักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน มากกว่า 8,000 บาท ขึ้นไป มีวิถีชีวิตด้านความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา และ

อนาคต มากกว่านักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน ระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท และไม่เกิน 5,000 บาท อาจเนื่องมาจากการนักศึกษาที่มีรายได้ (รายรับ) ต่อเดือน มากกว่า 8,000 บาท จึงไปเป็นนักศึกษาที่มีการหารายได้ระหว่างเรียนเพราะนอกจากจะมีได้รายที่ได้รับจากผู้ปกครองและเงินทุนอื่นเพื่อการศึกษาแล้วซึ่งมีรายได้จากการทำงานพิเศษ จึงมีความคิดที่เป็นผู้ใหญ่ในความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาการเมือง สังคม ธุรกิจ การศึกษา ตลอดจนอนาคตของตนเองในมุมมองที่กว้างกว่านักศึกษาที่เรียนเพียงอย่างเดียว อีกสาเหตุหนึ่ง อาจเนื่องมาจากการนักศึกษาที่ทำงานพิเศษหารายได้ระหว่างเรียนมีผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ จึงต้องทำงานพิเศษเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง จึงมีความสนใจในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต และมีความเห็นว่าการศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัธรี ชาตรพัทธ์ (2543 : 97) สรุปว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่บิ๊ด มารดา หรือผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีการดำเนินชีวิตในลักษณะกลุ่มวิชาชีพ และกลุ่มก้าวหน้าเป็นส่วนใหญ่ โดยกลุ่มวิชาชีพเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อที่จะจบออกไปประกอบอาชีพเป็นหลัก และกลุ่มก้าวหน้าเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมที่สัมพันธ์ กับปัญหาความยุติธรรม ความได้เปรียบเสียเปรียบและความถูกต้องเหมาะสมของระบบเศรษฐกิจ การเมืองของประเทศ และสนับสนุนการเรียกร้องสิทธิ์และความถูกต้องในสังคม

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา พบร่วมกับกิจกรรมที่นักศึกษานิยมทำค่อนข้างบ่อย คือ กิจกรรมในวันหยุดพักผ่อน ได้แก่ การคูไอรัทศน์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูวีดีโอ ดีวีดี และฟังวิทยุ ดังนั้น ภาครัฐควรจะมีการควบคุมสื่อให้เสนอในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา อีกทั้งภาคธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับสื่อควรนำเสนอบริการสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ทั้งภาครัฐ และเอกชนยังสามารถเลือกใช้สื่อเพื่อสร้างสรรค์โฆษณาให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาได้ง่ายและรวดเร็ว

จากผลการศึกษา พบร่วมกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเรควร พะเยา ให้ความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับครอบครัว สันทานการ การรับประทานอาหารประเภทพัก ผลไม้ และอาหารไทย รวมไปถึงเครื่องมือสื่อสารซึ่งได้แก่ โทรศัพท์ ดังนั้นภาครัฐควรสนับสนุนให้ทั้งครอบครัว และสร้างสรรค์โฆษณาที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะการโฆษณา

ผ่านสื่อโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่นักศึกษานิยมมากที่สุด นอกจากสื่อโทรทัศน์แล้วธุรกิจขังสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ผ่านสื่อวิทยุ และอินเทอร์เน็ต เพื่อเข้าถึงกลุ่มนักศึกษาได้มากขึ้น

จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจว่าหอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง ดังนั้นภาคเอกชนที่มีการดำเนินธุรกิจทางด้านที่พักอาศัยควรมีการปรับปรุงหอพักให้สะอาดอยู่เสมอ มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ โทรศัพท์ เตียง ตู้ โต๊ะเครื่องแป้ง พัดลม เป็นต้น มีการให้บริการเครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต มีพนักงานรักษาความปลอดภัย รวมทั้งกล้องวงจรปิดเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้พักอาศัย และควรมีอัตราค่าเช่าที่ไม่แพงจนเกินไป เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ไม่มากนัก นอกจากนี้ผู้ที่ดำเนินธุรกิจด้านที่พักอาศัยอาจจะมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหอพักทางสถานีวิทยุเพื่อเข้าถึงกลุ่มนักศึกษาได้มากขึ้น ทั้งนี้ เพราะว่าสื่อวิทยุนับเป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่นักศึกษานิยมฟัง ในวันหยุดพักผ่อนหรือเมื่อมีเวลาว่าง นอกจากความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจแล้วนักศึกษาเห็นด้วยว่าการศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี และครอบครัวถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีคุณภาพอยู่เสมอ ตลอดจนอาจจะมีการสอนแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรการเรียนการสอน รวมไปถึงภาคเอกชนอาจจะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตั้งแต่วัตถุคุณที่ใช้ กระบวนการผลิต ไปจนถึงบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนสร้างสรรค์โฆษณาที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยอาจจะโฆษณาผ่านสื่อที่นักศึกษานิยม เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วิทยุ โทรศัพท์ เป็นต้น อีกทั้งภาครัฐอาจจะมีการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกรักษาความสะอาดในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ เช่นเดียวกัน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยวิถีชีวิตของผู้บริโภคกลุ่มนี้ ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและเอกชนในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดกลุ่มนี้เป็นหมาย

บรรณานุกรม

กรัณย์ ปัญโญ (2542) “การดำเนินชีวิตของนักศึกษาที่พักอยู่หอพักมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”

**วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ) เชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**

**กัญจนา ลินทรัตนศิริกุล (2551) “เครื่องมือการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ” ใน
การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือการวิจัย หน้า 103 นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราษฎร์**

**เกยูร จิตตางกูร (2548) “พฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยพะเยาในการเลือกใช้บริการ
ร้านอินเทอร์เน็ต” การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**

**เกียรติศักดิ์ วรรณศรี (2550) “รูปแบบการใช้ชีวิตของผู้บริโภคในร้านกาแฟบนถนน
นิมนานเหมินท์จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
(การจัดการอุตสาหกรรมเกษตร) เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**

ชัยวัฒน์ พrhoหนล (2550) “วิถีชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขอนแก่น”
**วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์) ขอนแก่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น**

**ชาติรัส การะเงว (2544) “พฤติกรรมและจุดมุ่งหมายในการใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิต
นักศึกษามหาวิทยาลัยองร็อกในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา) กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ชี้นำ ภกภก (2546) “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาปริญญาตรีในการเลือก
เช่าหอพัก ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระ
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**

**คลา ทีปะปาล (2546) พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์รุ่งเรืองการพิมพ์
เดชา ล้วนโภ (2544) “ทัศนคตินักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการซื้อสินค้าและบริการ
ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**

นพนาศ ถนนสิน (2548) “วิถีชีวิตของนิสิตหญิงในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”
**วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**

บุหงา วงศ์ทิพย์ (2544) “ศึกษาภาระนักศึกษาที่อยู่หอพักของสถาบัน

อุดมศึกษาในจังหวัดภูเก็ต” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

ภูเก็ต มหาวิทยาลัยทักษิณ

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (2545) “ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา : สร้างกระแสเงินสะพัด

4,300 ล้าน” [ออนไลน์] <http://www.kasikornresearch.com> (27 สิงหาคม 2551)

พนม ปันทุรากรณ์ (2542) “ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการโฆษณาใน

อินเตอร์เน็ต” การศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา

บริหารธุรกิจ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พรพรรณ สารพันธ์ (2549) “การเบริกบานเทียนการใช้ชีวิตของนิสิตที่ภูเขียวและไม่ได้ภูเขียวของทุน

เงินให้ภูเขียวเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ การศึกษา

มหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พรภรณี ตรังคสันต์ (2544) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัย

มหิดล” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร (ประชากรศึกษา) กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยมหิดล

พัชราภรณ์ เอียสกุล (2545) “การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อการลดน้ำหนักของ

นักศึกษาวัยรุ่นหญิงในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่” การศึกษาอิสระ

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (โภชนาศึกษาศาสตร์ศึกษา) เชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พิบูล พีปะปาล (2549) การบริหารการตลาด : ยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 กรุงเทพมหานคร

องค์การพิมพ์

เพลินทิพย์ โภเมศโภภา และชัชพงษ์ ตั้งมณี (2534) “พฤติกรรมการใช้เวลาและรูปแบบ

การใช้จ่ายของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” งานวิจัย คณะพาณิชยศาสตร์

และการบัญชี กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภัทรพร ตั้งมสุบรรณ์ (2549) “รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) และความรู้สึกของกลุ่ม

ผู้บริโภคหญิงโสดในกรุงเทพมหานครที่มีผลต่อการสื่อสารการตลาดของแผนกสินค้า

แฟชั่นสตรีของบริษัท เดอะมอลล์กรุ๊ป จำกัด” วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตรมหาบัณฑิต

(การบริหารสื่อสารมวลชน) กรุงเทพมหานคร วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นพีรักษ์ พิพัฒน์ดำเนินกุล (2548) “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีต่อสินค้าไทย:

กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

(บริหารธุรกิจ) กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเรศวร (2551) “สถิติจำนวนนิสิต ปี 51” [ออนไลน์] <http://www.acad.nu.ac.th>

(29 กรกฎาคม 2551)

นักรี ชูทรัพย์ (2543) “การศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง”

วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นาฆะ จิตตะสังคະ และคณะ (2546) “วิถีชีวิตวัยรุ่น” [ออนไลน์]

<http://www.nu.ac.th/office/gentle/teen2.htm> (9 กรกฎาคม 2551)

บุทธนา ธรรมเจริญ (2550) “การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค” ใน ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพล

ต่อพฤติกรรมผู้บริโภค หน้า 196-209 นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมชาติราช

. ปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค นนทบุรี

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช

ระพีพรรณ ศิริวัฒน์ภัทรา และ สุติรัตน์ ดาวรุจิริกุล (2545) “การศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของ

นักศึกษาสถานบันทek ในโลeyerะจะมเกล้าพระนครเหนือ ปราจีนบุรี” วิทยานิพนธ์

(การจัดการอุดมศึกษ) ปราจีนบุรี กษะ tek ในโลeyerะและการจัดการอุดมศึกษ

สถานบันทek ในโลeyerะจะมเกล้าพระนครเหนือ ปราจีนบุรี

รัตน บัวสุคนธ์ และ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2544) “วิถีชีวิต เงตคดิ และผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

มหาวิทยาลัยเรศวรที่ผ่านระบบการสอนคัดเลือกตัวบิชรับตรงและจากส่วนกลาง”

วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ พิษณุโลก มหาวิทยาลัยเรศวร ยังคงใน

อ้อมใจ ลาบ้านเพื่ “วิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ริเรืองรอง รัตนวิไลสกุล (2543) “การศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย

tek ในโลeyerะจะมเกล้าชานบุรี” ใน วารสารวิจัยและพัฒนา 23, 2 หน้า 95-114

(สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์) ศิลปาศาสตร์ มหาวิทยาลัย tek ในโลeyerะ

พระจะมเกล้าชานบุรี

วิมลพรรณ ทองเกล็ค (2541) “ความสำนึกในเรื่องการอนรักษ์พลังงานของนักศึกษาหลักสูตร

ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏลำปาง” การค้นคว้าแบบอิสระ

ศิลปาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) เชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิชณุสรรศ์ ครีแก่นจันทร์ (2547) “การถ่ายทอดคติพุทธปฏิบัติต่อวัยรุ่น” วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์) กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2550) “มหาวิทยาลัยนเรศวร” [ออนไลน์]

<http://www.th.wikipedia.org/wiki> (15 กรกฎาคม 2551)

วิชิต ยู่อ่อน (2550) การวิจัยและการสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์พรินท์แอฟฟ์การพิมพ์

วิเชียร สืบสำราญ (2545) “พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของกลุ่มวัยรุ่นใน
สถาบันอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (ไทยศึกษา) มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2550) “พัฒนาการวัยรุ่น” [ออนไลน์]

<http://gotoknow.org/blog/thanawan/109896> (2 สิงหาคม 2551)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาด กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ธีระพีล์ จำกัด

สุคนธิจิ วงศ์ประการัตน์ (2551) “การบริโภคอาหารและป้าจัยที่เกี่ยวข้องของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเอกชน” การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(โภชนาศาสตร์ศึกษา) เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุมาลัย สระเสน (2548) “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์
(ในพระบรมราชูปถัมภ์) เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของนักศึกษา” ภาคบันทึก
บริหารธุรกิจบัณฑิต (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์

อุดมย์ ชาตรุรงค์กุล, คลาย ชาตรุรงค์กุล (2550) พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์รุ่งเรืองสารสนเทศการพิมพ์

อมรรัตน์ เทพกำปนาข (2548) “ความหมาย แนวคิด และประเด็นที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม”

[ออนไลน์] <http://www.culture.go.th/study.php?&YY=2548&MM=5&DD=16>
(2 สิงหาคม 2551)

อมรลักษณ์ อาจารวิภาต (2542) “ความคิดเห็นที่มีต่อครอบครัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต
(คหกรรมศาสตร์ศึกษา) กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อัญชลี ลักษณ์มีรัสวงศ์ (2540) “ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพจังหวัดเชียงใหม่ต่อ
การขายสินค้าโดยใช้เครื่องจักรอัตโนมัติแบบหยอดเหรียญ” การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อุมาพร น้ำคณคุปต์, อรุณลักษณ์ ทุมนากรณ์, พัทธนันท์ วงศ์วิชญุตน์ (2544) “รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร” สำนักวิจัยสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อุไรวรรณ แย้มนิยม (2550) “การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการตลาด” ใน สภาพแวดล้อมทางประชาราษฎร์ หน้า 142-143 นนทบุรี โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อ้อมใจ ดำเนินเพิ่ม (2550) “วิถีชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ การศึกษานำบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา) มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม WHO (1987). Health Education Unit Lifestyle and Health. Social Science and Medicine 2 : 117-124 จังถึงใน นพนาศ ถนนลิน “วิถีชีวิตของนิสิตหญิงในหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและ การแนะแนว) กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

การวิจัย : เรื่อง วิถีชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา

Life styles of students of Naresuan University, Phayao.

คำชี้แจง : 1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ส่วน กือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนักศึกษา

2. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์รูปแบบการดำเนินชีวิตของนักศึกษาในแต่ละด้าน และจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม
3. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. ระดับชั้นปี

2.1 () ชั้นปีที่ 1

2.2 () ชั้นปีที่ 2

2.3 () ชั้นปีที่ 3

2.4 () ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป

3. รายได้ (รายรับ) ต่อเดือน

3.1 () ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน

3.2 () 5,001 – 8,000 บาทต่อเดือน

3.3 () มากกว่า 8,000 บาทต่อเดือน

4. ท่านคิดว่าท่านเป็นบุคคลประเภทใด

4.1 () ชอบเก็บคัว

4.2 () ชอบสังคม

ส่วนที่ 2 : วิธีชีวิตของนักศึกษาตามลักษณะของรูปแบบการดำเนินชีวิตในด้านกิจกรรม

ด้านความสนใจ ด้านความคิดเห็น

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่แสดงถึงความถี่ในการทำกิจกรรม

กิจกรรม	ระดับการทำกิจกรรม				
	ทำเป็นประจำ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบ้างไม่ทำบ้าง	นานๆ ทำครั้ง	ไม่ทำเลย
1. วาดรูป					
2. ดูแลสัตว์เลี้ยง					
3. ดูแลและปลูกต้นไม้					
4. ทำอาหารรับประทานเอง					
5. ทำงานประจำ งานฝีมือ					
6. อ่านหนังสือเรียนเพียงลำพัง					
7. อ่านหนังสือการศึกษา					
8. อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร					
9. เข้าวัดพิธีกรรม นั่งสมาธิเพียงลำพัง					
10. เล่นอินเทอร์เน็ต					
11. เล่นเกมคอมพิวเตอร์					
12. ดูโทรทัศน์					
13. พิงกิบุ					
14. ดูวิชีดี ดีวีดี					
15. ออกร้านค้าลังกาญเพียงลำพัง โปรดระบุ.....					
16. เล่นกีฬากับเพื่อน ๆ โปรดระบุ.....					
17. เป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โปรดระบุ.....					
18. ร่วมกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย					

กิจกรรม	ระดับการทำกิจกรรม				
	ทำเป็นประจำ	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบ้าง	นานๆ ทำครั้ง	ไม่ทำเลย
19. ทำนุญตักบาตรร่วมกับผู้อื่น					
20. ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน					
21. ไปเที่ยวต่างจังหวัดร่วมกับครอบครัว					
22. เที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวในยามกลางคืน					
23. ร้องคาราโอเกะกับเพื่อน					
24. ซื้อสินค้าตามศูนย์พาร์ทเม้นท์สโตร์และตลาดนัดที่ใกล้ที่พัก					
25. ซื้อสินค้าที่ถนนคนเดิน					
26. ไปทานอาหารนอกบ้านกับครอบครัว					

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่แสดงถึงความคิดเห็น
เกี่ยวกับเรื่องที่ท่านสนใจตามข้อความ ดังต่อไปนี้

ความสนใจ	ระดับความเห็นด้วย				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
1. ก่อนการซื้อสินค้าท่านมักจะปรึกษา ครอบครัวก่อน					
2. ท่านให้ความสำคัญกับครอบครัว					
3. ท่านชอบออกไปรับประทานอาหาร นอกบ้านกับครอบครัว					
4. ท่านชอบพึงพอใจในการเดินทาง					
5. ท่านชอบทำกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น เล่นกีฬา แคมป์ปิ้ง เป็นต้น					
6. ท่านเป็นคนสนิทงานศิลปะ					
7. ท่านให้ความสนใจเรื่องสุขภาพด้วย การอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ					
8. ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับแฟชั่น จากสื่อต่างๆ เช่น					
9. ท่านชอบซื้อสินค้าเกี่ยวกับการ แต่งตัว					
10. ท่านชอบแต่งกายให้ดูดี					
11. ท่านชอบเปลี่ยนทรงผมและเสื้อผ้า ให้เข้ากับแฟชั่น					
12. การรักษาสุขภาพไว้ดีดีอ้วนเป็น เรื่องสำคัญ					
13. ท่านจะเลือกบริโภคอาหารที่ชอบ เท่านั้น					

ความสนใจ	ระดับความเห็นด้วย				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
14. ท่านชอบทานผัก, ผลไม้					
15. ท่านชอบทานอาหารต่างชาติ					
16. ท่านชอบทานอาหารไทย					
17. ท่านชอบทานอาหารแบบบุฟเฟ่ต์					
18. ท่านชอบทานเบเกอรี่มากกว่า ขนมหวานแบบไทย ๆ					
19. ท่านชอบใช้บริการในร้านอาหารที่ มีเพลงพิงสายฯ					
20. ท่านชอบเล่นอินเทอร์เน็ตเพื่อหา ความรู้มากกว่าเพื่อความบันเทิง					
21. ท่านชอบสั่งซื้อสินค้าทาง อินเทอร์เน็ต					
22. ท่านชอบฟังคลิปวิดีโอเปิดเพลง โดยไม่มีโฆษณาคั่น					
23. โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือ สื่อสารที่สำคัญ					
24. ท่านชอบก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น โทรศัพท์ กอนพิวเตอร์ เป็นต้น					

คำชี้แจง : กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่แสดงถึงความคิดเห็นของท่านตามข้อความ ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
1. ท่านเห็นด้วยกับการรณรงค์ไม่ให้ซื้อสิทธิขายเสียง					
2. ควรช่วยกันประหัดผล้งงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน					
3. ท่านมองว่าการเมืองไทยเป็นเรื่องของผลประโยชน์					
4. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ					
5. การดำเนินธุรกิจความมั่งคั่งธรรมและชื่อเสียงต่อสู่ก้าวต่อไป					
6. นักศึกษาคิดว่าหอพักที่ดีควรสะอาด ปลอดภัย และราคาไม่แพง					
7. การดำเนินธุรกิจความค่านึงถึง สภาพแวดล้อม					
8. ท่านคิดว่าการใช้บริการซักอบรีด ทำให้ท่านสะดวกสบาย					
9. ท่านรู้สึกว่าการคุวีซีซี ดีวีดี สะควก คุ้มค่าและประหัดกว่าการชนgapยนตร์ ในโรงพยาบาล					
10. สื่อสิ่งพิมพ์ควรนำเสนอสิ่งที่รวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยที่สุด
11. ท่านคิดว่าการได้ศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียงเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้มีงานทำที่ดี					
12. ท่านคิดว่าการเรียนเสริมหลักสูตร เช่น ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ วิชาชีพเฉพาะทาง เป็นต้น ทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น					
13. ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษาควรเสนอสิ่งที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงมากกว่าการสอนเพียงทฤษฎีเท่านั้น					
14. ท่านเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ความบันเทิงที่สำคัญ					
15. ท่านคิดว่าการทำอาหารต่างชาติทำให้คุณเป็นคนทันสมัย					
16. ท่านรู้สึกว่าการทำอาหารแบบบุฟเฟ่ต์เป็นการประหัดและสามารถทำอาหารได้หลากหลายชนิด					
17. ในการซื้อสินค้าท่านคำนึงถึงราคามากกว่ารายห้อ					
18. ท่านคิดว่าสินค้าที่ดีย่อมมีราคาแพง					
19. ท่านคิดว่าการซื้อสินค้าเงินผ่อนทำให้ไม่ต้องจ่ายเงินครั้งละมาก ๆ					
20. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปจ่ายแก่การบริโภค เช่น นม น้ำผลไม้ อาหารสำเร็จรูป 保姆มีกึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
21. ท่านคิดว่าการสั่งซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตยุ่งยากและไม่มีมั่นใจว่าจะได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการ					
22. ท่านเป็นคนคิดถึงอนาคตเสมอ					
23. การศึกษาที่ดีทำให้มีอนาคตที่ดี					
24. ท่านคิดว่าหากคนไทยยังนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมาจากไม้แล้วไม่มีการปลูกป่าทดแทนย่อมเกิดปัญหาน้ำท่วมต่อไปในอนาคต					
25. การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติทำให้การบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป เช่น การทานอาหารจานด่วน เมกอเรรี่ เป็นต้น					
26. ท่านคิดว่าควรใช้สินค้าไทยเพื่อสร้างความนิยมไทย					
27. ท่านคิดว่าควรทานอาหารไทยเพื่ออนุรักษ์ความเป็นไทย					
28. ท่านคิดว่าการเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ท่านคุ้มเป็นคนทันสมัย					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวจิราพร คงบัว
วัน เดือน ปีเกิด	19 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยพะเยา ปีการศึกษา 2542
สถานที่ทำงาน	ห้างหุ้นส่วนจำกัด จีนอน ไอที เน็ทเวิร์ค อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ตำแหน่ง	ผู้ถือหุ้น